AUG 28 '31 R 216

VIENYBĖ
Seniausias Amerikos Lietuvių Laikraštis
Įsteigtas vasario 10 d., 1886 metais
(Established February 10th, 1886).

Vienybė

LITHUANIAN TRI-WEEKLY

VIENYBĖ
Amerikoje Metams: $4.00, [illegible] $5.00
Kanadoj, Brazilijoj —
PAVIENIS NUMERIS — [illegible]TAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

XLV METAI | 193 Grand St. Tel.: Greenpoint 9-2427 | Ketvirtad., RUGPIŪČ. (AUG.) 20, 1931 M., Brooklyn, N. Y. | Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At the Post Office At Brooklyn, N. Y., Under the Act of March 3rd, 1879 | No. 100

SIULO REVIZUOTI DIDŽ. KARO REPARACIJAS

BASLE, Holandija. — Wiggin Komitetas Vokietijos kreditams sutvarkyti vienbalsiai nutarė Vokietijai teikti kai kurias ilgametinius kreditus ir atnaujinti kai kuriuos trumpam laikui kreditus. Bendri kreditai Vokietijai įims apie $1,250,000,000 sumą. Komitetas perspėjo Vokietiją, kad cento paskolos. Be to, perspė- Vokietija neekonomizuos, panašiai kaip dabar ekonomizuoja Britanija, tai negaus nė ta, kad Vokietijos vyriausybė turi rasti budą stabilizuoti Vokietijoj politinę buklę. Tam tikslui ji turi rasti bendrų klausimų, kuriais galėtų susitarti ir taikiai sugyventi visos partijos.

Vėliausiomis žiniomis iš Basle, Wiggin Komitetas, susidedąs iš 10 didžiųjų valstybių bankininkų baigiant savo konferenciją del paskolų Vokietijai pasirašė sutartį prailginti Vokietijos trumpalaikines paskolas $1,200,000,000 sumoj dar šešiems mėnesiams. Be to, prieita išvados, kad kitų paskolų Vokietijai teikti negalima del dabartinės neaiškios Vokietijos politinės buklės, kurią dar daugiau komplikuoja Vokietijos finansinės obligacijos.

Prie progos konferencijoj pripažino, kad butinai reikia revizuoti karo reparacijas, ko Vokietija jau senai nori.

Tuo tarpu Vokietija planuo ja kaip per tris metus atmokėti visas trumpalaikines paskolas.

WEST VIRGINIA ANGLIAKASIAI GRĮŽTA DIRBTI

CHARLESTON, W. Va. — Associated Press žiniomis, angliakasiai, kurie pradėjo streikuot apie šešios savaitės atgal, Unijos įsakymu pradėjo grįžti darban. Dabar streikuojama tik šesiose kasyklose, tačiau kaip tik darbdaviai sutiks dar bininkams leisti priklausyti prie savo unijos ir nekliudys organizuot savo skyrių, darbininkai grįš dirbti.

Potvynis sustabdė Kinijoj laikraščius

WASHINGTON. — Žiniomis iš Hankow, Kinijos, Yangtse upės vanduo nuolat kyla. Vanduo dabar jau siekia apie 52 pėdas 9 colius ir dar vis tebekyla. Vietomis praplautos paupio muro sienos ir užlieti Hankow priemiesčiai. Daugiausiai nukentėjo buvusios Vokietijos ir Japonijos koncesijos. Kai kuriose vietose vanduo užliejo elektros stotis ir laikraščių spaustuves. Del to sustabdyti du dienraščiai.

Statys moderniską ligoninę

KAUNAS. — Sveikatos departamentas drauge su Kauno miesto savivaldybe tariasi budavoti mieste didelę moderniską ligoninę.

Cubos likimas priklausys nuo Amerikos Jungtinių Valstijų

HAVANA, Cuba. — Tuo tarpu kai gaunama pranešimų, kad Cubos sukilėliai Santa Clara ir kitose apylinkėse nuolai laimi kovas prieš Cubos valdžios kariuomenę, gaunama žinių, kad Cubos vyriausybei pavyko revoliucijos pavojų likviduoti. Pranešimais iš Havanos, esą vyriausybės kariuomenė nugalėjo koncentruotas sukilėlių jėgas. Be to, vyriausybė laimėjo ir politinį laimėjimą, kada ji paskelbė, kad netolimoj ateity mananti Kongrese pravesti konstitucines reformas, kurių Cubos gyventojai jau senai pageidavo. Tuo diplomatiniu manevru Cubos prezidentas laimėjo gyventojų pritarimą ir kartu sumažino sukilėlių simpatizatorių skaičių. Dabar laukiama ką pasakys Amerikos Jungt. Valstijos tų konstitucinių reformų klausimu.

Cubos prezidentas Menocal tvirtina, kad jei Amerika joms priešinsis, tai Cuboje perversmas neišvengiamas.

Potvynis išgelbėjo žmogžudžio gyvybę

NEWARK, N. J. — Šiomis dienomis policija paleido tulą Ben Powell, kuris nuo liepos mėn. sėdėjo kalėjime už žmogaus nužudymą. Bowell liepos mėn. pripažino 1910 metais nužudęs žmogų Georgia valstijoj. Newarko teisėjui pareikalavus bylos, gautas atsakymas, kad byla, kuri buvo padėta archyve 1910 metais, žuvo potvyny šiais metais. Teisėjas be bylos negalėjo žmogžudžio laikyti, ir buvo priverstas jį paleisti.

NEW YORKO VALSTIJOJ STATYBA SUMAŽĖJO 60 NUOŠIMČIŲ

NEW YORK. — Pereito mėnesio statybos statistika rodo, kad liepos mėn. New Yorko valstijoje bendra statyba sumažėjo net 60%. Palyginus šių metų liepos mėn. statybą su kitų metų atrodo, kad šiais metais statyba nepaprastai žema.

IR VĖL APVOGĖ LAIVE PAŠTO SIUNTINIUS

NEW YORK. — Nesenai buvo skelbta, kad nežinomi vagys pavogė iš "Mauretania" laivo $25,000 vertės pašto siuntinį, dabar pranešama, kad panašus atsitikimas buvo ir "Leviathan" laive, kur pavogtas visas siuntinys apdraustų siuntinių ir laiškų iš Britanijos. Policija sako, kad ši vagystė turi bendro ir su "Mauretania" laive vagystė, tačiau kol kas jokių vagių pėdsakų nerado.

Lietuvoj oru

KLAIPĖDA. — Pranešama, kad atatinkamos įstaigos svarsto įvesti nuolatinę lietuvišką oro susisiekimo liniją Kaunas-Klaipėda.

Ir Latviai nori nutraukti santykius su Vatikanu ir lenkais

RIGA. — Elta. Šiomis dienomis latvių seime per paskutinį posėdį prieš atostogas buvo svarstomas lenkinimui Latgalijoj tirti komisijos raportas. Pranešėjas, socialistas Lukinš, siulė galutinai nustatyti lenkų latvių sieną (mat, lenkai reiškia pretenzijų į tam tikrus latvių valsčius) ir nutraukti konkordatą su Vatikanu, kad butų galima užkirsti kelią lenkinimui per bažnyčias.

TEXAS NAFTOS VERSMIŲ RAJONE PASKELBTAS KARO STOVIS

DALLAS, Texas. — Nuo rugp. 17 d. Texas valstijos naftos versmių rajone gubernatorius paskelbė karo stovį ir pasiuntė apie 1,000 valstijos karo policijos uždarinėti ir saugoti visas versmes. Mat, toj apylinkėj vėliausiu laiku kai kurios kompanijos pradėjo slapta imti iš versmių daugiau naftos negu joms leista bendra aliejaus pramoninkų sutartimi. Del to kilo visokių užpuolimų riaušių ir neramumų. Kompanijos pradėjo apgaudinėti versmių žemės savininkus ir visaip juos skriausti. Išdavoje įvyko viršprodukcija, ir gazolino ir aliejų kainos pradėjo pulti. Del to nukentėjo teisingesnės kompanijos ir pats gubernatorius, kuris yra tulos naftos kompanijos prezidentas.

Kai kurių naftos versmių uždarymu, manoma, sustabdys viršprodukciją ir pakels gazolino kainas.

Tas kompanijoms bus pelninga, tačiau gazolino vartotojams ne. Išviso uždaryta 1,631 versmė.

Buvęs Ispanijos karalius vyksta į Lietuvą

KLAIPĖDA. — Ispanijos karalius, kuris dabar vadinas Toledos kunigaikštis, šiomis dienomis keta aplankyti Pabaltės valstybių vyriausius miestus. Iš Vokietijos per Klaipėdą jis vyks į Kauną ir iš ten į Rygą.

Lietuvos Aeroklubas jau turi naują lėktuvą

KAUNAS. — Lietuvos aviacijos dirbtuvės perdavė aeroklubui jose padirbtą naują lėktuvą. Pats lėktuvas yra nenuilstančio lėktuvų konstruktoriaus pulk. leit. inž. A. Gustaičio "Ambo 2" tipo.

Viena para kalėt už vyro nužudymą

MIAMI, Fla. — Čia tula Mrs. E. Nichols nesenai susiginčijo su savo vyru. Juodviem besivaidijant, moteris paėmė revolverį, kurį vyras norėjo atimti. Moteris šovė ir vyrą vietoj nušovė. Teismas Mrs. E. Nichols priteisė 1 parą kalėti.

Netoli Kauno, Proviniškiuose užsidegė miškas. Išdegė apie 30 hektarų girios.

Lietuvos kunigas smerkia uniformuotas moteris – šaules

LINKUVA. — "Trimitas" praneša: "Linkuvos bažnyčioje per pamokslą iš sakyklos kun. Danys smerkė uniformuotas moteris ir mergeles. Kitose organizacijose, neskaitant bažnytinių, uniformuotų moterų nėra, todel, reikia manyti, kun. Danys savo žodžius taikė šaulėms. Negražu, esą, sakė kun. Danys, doroms moterims dėvėti uniformą, dalyvauti eisenose ir lysti, esą, į ten, kur joms ne vieta... Kun. Danys net pareiškė, esą žmonės uniformuotomis šaulėmis piktinasi. Šaulių moterų uniforma yra kukli ir tinka toms pareigoms, kurias šaulės sau pasiėmė. Šaulės, budamos geros lietuvės ir tarnaudamos tėvynei į šaulių eiles susiburusios, tad visiškai turi teisės dėvėti joms nustatytą uniformą, lygiai taip pat, kaip turi teisės dėvėti savo uniformą moksleivės, gailestingosios seselės, tretininkės, pagaliau tos pačios vienuolės. O juk tretininkės ir vienuolės, nedalyvaudamos tautinėse eisenose, dalyvauja tačiau bažnytinėse eisenose! Kodel tad kun. Danys joms nepataria žiurėti namuose vaikų, kuriais irgi, *kaip moterys*, turi rupintis?

Matyti, kun. Danys visai nepažįsta šaulės moters ideologijos, nežino jos tikslų ir pareigų šaulių organizacijoje ir todel savo pamokslu tik suklaidino žmones ir sukėlė nusistebėjimo tuose, kas pažįsta šaulių moterų tikslus, pareigas ir gerbia jų uniformą, kuklią, estetišką. O gal geriau tiktų, kad šaulės dėvėtų šilko rubus, dekoltuotus, permatomus, brangius ir puošnius?

Amerikos Darbo Federacija pataria Jungt. Valstijoms įstoti į Pasaulinį Tarptautinį Teismą

ATLANTIC CITY, N. J. — Amerikos Darbo Federacija šiomis dienomis oficialiai pasiulė Amerikos Jungt. Valstijoms įstoti į Pasaulinį Tarptautinį Teismą. Esą tas Amerikos žygis padėtų saugoti pasaulio taiką ir jokiu budu nekliudytų Amerikos vidaus politikai ir tvarkai, kaip kad nurodinėjo kai kurie kongresmonai.

Šis klausimas bus svarstytas viename pirmųjų Amerikos Kongresų sesijų šį rudenį.

Rumanijoj areštuoja komunistus

BUCHAREST. — Elta. — Del nesenai padarytų atentatų prieš geležinkelius, visoj Rumanijoj areštuojama daug komunistų. Manoma, kad iš viso bus suareštuota apie 600 komunistų. Ypatingai daug komunistų suareštuota Besarabijoj.

Paraguajuje šiomis dienomis siautė audros, kurių metu žuvo du žmonės.

Vokietijoj, ties Breslau apsivertė busas su keleiviais. Sužeista 48 žmonės.

Lietuvos žurnalistai New Yorko uoste

Lietuvos žurnalistų atstovai iš Lietuvos, vizituoją Jungtines Amerikos Valstijas ir lietuvius žurnalistus. Kairėje Lietuvos Žurnalistų Sąjungos valdybos vicepirmininkas Antanas Bružas "Musų Rytojaus" redaktorius. Dešinėj Lietuvos Žurnalistų Sąjungos valdybos narys, žinomas feljetonistas rašytojas Aug. Gricius-Pivoša.

Vidury "Vienybės" antrasis redaktorius Jonas Kružintaitis, pirmas sutikęs svečius Švedų Amerikos Linijos motorlaivy "Gripsholm" dar tolokai nuo New Yorko uosto.

VIS DAUGIAU SERGA VAIKŲ PARALYŽIUM

NEW YORK. — Sveikatos Departamento žiniomis, vaikų paralyžium susirgimų skaičius nors ir nežymiai, bet dar vis tebeauga. Vėliausiomis žiniomis, daugiau susirgimų buvo New Yorko ir New Jersey valstijose. Dabar išviso serga apie 1.470 žmonių. New Jersey viena diena susirgo 10 žmonių, jų tarpe viena 30 metų amžiaus moteris.

PLIENINIS ŠALMAS" GRAIKIJOJ

SALONIKAI. — Šiomis dienomis Salonikuose įsikurė graikų nacionalistų organizacija, "Šiaurės Graikų plieno šalmas". Organizacija išleido atsišaukimą, kuriame sakoma, kad organizacija esanti pasiryžusi ginti Graikijos sienas, nes karo apsaugos jėgų neužtenka tam reikalui.

Graikų "štalhelmistai" žada padaryti demonstraciją prie Pietuslavijos sienos, kad parodytų graikų tautai, jog internacionalizmo ideja dar neveikianti graikų jaunimą.

Okupuotoj Lietuvoj naikinami reti girių gyventojai

VILNIUS, Elta. — Ščaros upėj, arti Slanimo, yra Europoj labai retų bebrų kolonija. Tačiau vietiniai gyventojai be pasigailėjimo bebrus naikina, kartais sprogdindami jų butus net rankinėmis granatomis. Vietinė valdžia ėmėsi žygių, bet, kaip lenkų laikraščiai rašo, jie nieko nepadėjo.

Per metus 2,000 naujų namų!

KAUNAS. — Pranešama, kad šiemet Kaune bus pastatoma 2000 naujų namų. Tai nepaprastai sparčiai Kaunas statosi!

KINIJA NORI PIRKTI AMERIKOS KVIEČIŲ

SHANGHAI, Kinija. — Vėliausi potvyniai Kinijoj sunaikino labai daug derliaus ir del to šiai žiemai Kinijos gyventojams gali neužtekti duonos. Del to Nankino nacionalistų vyriausybė kreipėsi į Amerikos Jungt. Valstijas, prašydama Kinijai suteikti 20 metų kreditan apie 100,000,000 bušelių kviečių.

Amerikos vyriausybė dabar tuo klausimu tariasi.

TALINE PABALTĖS VALSTYBIŲ IR RUSIJOS GELŽKELIŲ KONFERENCIJA

TALLINN. — Taline prasidėjo gelžkelių konferencija, kurioj dalyvauja Lietuva, Latvija, Estija ir Rusija. Šios gelžkelio konferencijos svarbiausias pasitarimų punktas, tai pritaikinimas rusų vagonų susisiekime tarp Pabaltės valstybių ir Rusijos. Be to, konferencijoj bus aptariami keli kiti smulkesni susisiekimo klausimai. Lietuvą šioj konferencijoj atstovauja inž. Račkauskas ir inž. Vaitkevičius.

LINDBERGHAI SKRENDA JAPONIJON

TOKIO, Japonija. — Rugpiučio 19 d. skrendant iš Kamčatkos į Nemuro, Japoniją sugedo Lindbergho lėktuvo motoras ir teko nusileisti Avatcha įlankoje. Pataisius lėktuvą Lindberghas išskrido į Nemuro, Japoniją, o iš ten į Tokio, kur jam ir jo žmonai rengiama iškilmingas priėmimas.

Automatiškos telefonų stotys Kaunui ir Klaipėdai

KLAIPĖDA. — Kauno ir Klaipėdos automatiškas telefonų stotis statyti apsiėmė viena užsienio firma. Stočių pastatymas kaštuos 1½ mil. litų.

MEKSIKOJE ANTIKLERIKALAI DEGINA BAŽNYČIAS

MEXICO CITY. — Vera Cruz, Meksikoj antiklerikalinis judėjimas kaskart vykdomas didesniu ir griežtesniu maštabu: grupės antiklerikalų demonstratyviai eidami gatvėmis užpuldinėja Romos Katalikų įstaigas ir net degina bažnyčiose altorius, paveikslus ir pačias bažnyčias. Netoli Vera Cruz uosto šiomis dienomis padegtos dvi bažnyčios. Laikraščių pranešimais pirmiausiai buvo nudraskyta uždarytų bažnyčių stogai ir įlindus bažnyčion deginta viskas, kas joje buvo.

Meksikoj, Durango mieste pasklido gandų buk gubernatorius Jose Ramon Valdes leidęs katalikų kunigams apeiti religinius įstatymus, tačiau šis gandas atšauktas kaip grynas prasimanymas, gubernatoriaus priešų paskleidusių šį gandą politiniais sumetimais.

VOKIEČIAI BANDĖ SUSPROGDINTI TRAUKINĮ

REGENSBURG, Vokietija. — Nežinomi piktadariai sukrovė ant geležinkelio bėgių akmenų ir pabėgių kruvas tiklu nuversti greitąjį keleivinį traukinį, tačiau pirma ėjęs prekinis traukinys užvažiavo ant akmenų ir juos nuo bėgių nuvertė, nuvalydamas visą kelią. Ties Helmstedt gelezinkelio sargai ant kelio rado padėtą dėžę su apie 200 svarų sprogstamosios medžiagos. Ma tomai, ja norėta susprogdinti keleivinį traukinį.

Vėliausiu laiku Vokietijoj jau buvo keletas tokių atsitikimų, nuversti ar susprogdinti keleivinius traukinius. Vokietijoj važinėti pavojus!

Japonija uždraudė eksporti ryžius

WASHINGTON. — Japonijoj šiais metais numatyta labai blogas ryžių derlius. Del to vyriausybė uždraudė iš Japonijos eksportuoti ryžius. Japonijos laikraščiai rašo, kad šių metų ryžių derliaus neužteks pačiai Japonijai.

Ryžių derlius vėliausiu laiku labai nukentėjo del potvynių.

Do-x vėl sugedo

SAO PAULO, Brazilija. — Nežiurint, kad Do-x lėktuvui pasiųsti ir įdėti du nauji motorai vis tik pasirodė, kad to dar neužtenka; mechanikai rado, kad Do-x dar negali skristi į Miami, Fla.

Do-x dabar apsistojo Belem, Brazilijoj, iš kur išskris šios savaitės pabaigoj į Jungtines Valstijas.

Tur būt nei vienas lėktuvas neturėjo tiek nepasisekimų kaip Do-x.

British Columbia, Canadoj šiais metais iki kovo mėn. už svaiginančius gėrimus turėjo gryno pelno $2,003,104.

Established 1886 Įsteigtas

VIENYBĖ

LITHUANIAN TRI-WEEKLY
Published
Tuesdays, Thursdays and Saturdays
at Brooklyn, N. Y.

TRISKART PER SAVAITĘ
Leidžiamas
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais
Brooklyne, N. Y.

Subscription Rates:
In United States — — $4.00
Canada — — — — — $4.50
Other Countries — — $5.00
Advertising Rates on Application

Metinė Prenumerata:
Jungtinėse Valstijose — $4.00
Kanadoje — — — — $4.50
Lietuvoje ir kitur — — $5.00
Apie skelbimus klauskit laiškais

Lithuanian "Vienybė" Publishing Co.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Phone: Greenpoint 9-2427

DAUGIAU ARTĖJAME SU SAVO TĖVYNE

Per kelias dešimtis metų gyvendami šioj šaly, mes, lietuviai atitolome nuo savo tėvynės, o kai kurie net ir visai jos išsižadėjo. Trečdaliui tautos tai didelis smugis! Tai pastebėję, pradėjome tuo kiek daugiau rupintis. Vienu kitu laišku, vienu kitu straipsniu tuo reikalu, pradedame šiek tiek pasiekti ir pageidaujamų vaisių.

Amerikos lietuviams artėjant su Lietuva reikalą vėliausiu laiku pastebėjo ir pačios Lietuvos veikėjai. Užuot pirmiau į mus kai kurie žiurėję kaip į "dolarių maišus", šiandien žiuri kaip į tikrus savo brolius, su kuriais turima ir privaloma turėti, jei ne visus, tai bent didelę dalį bendrų reikalų.

Iš Amerikos lietuvių pusės su Lietuva artėti visą laiką stengėsi "Vienybė". Visi vienybiečiai, tautininkai taip pat stengėsi kuoarčiausiai su Lietuva bendradarbiauti, palaikyti kuo tampriausius ryšius su Lietuvos veikėjais ir jos spauda.

Iš mųs į Lietuvą visa eilė veikėjų nuvykdavo ir tebevyksta užmegsti artimus santykius. Vėliausiai Lietuvoj svečiuojasi ir mųs artimiausias bendradarbis p. D. Klinga, ir stengiasi užmegsti glaudesnius ryšius. Tokius pat ryšius plėsti padeda ir buvęs "Vienybės" redaktorius J. O. Širvydas, dabar nuolat gyvenąs Lietuvoj.

Tais pat tikslais nesenai buvo atvykęs Mažosios Lietuvos Patriarchas Martynas Jankus su "Trimito" bendradarbiu J. V. Adomaičiu (gaila, kad kai kurie laikraščiai jį čia išpopuliarizavo kaip šaulių atstovą, del ko kilo nesusipratimų ir Šaulių Sąjungos vicepirmininkas p. Graurogkas buvo priverstas tą klaidą atšaukti).

Daugiausiai suartinti gal pavyko Prof. M. Biržiškai, kuris, deja, daugiau su Vilniaus reikalais pasistengė Amerikos lietuvius rišti, o tai svarbiausias ir didžiausias lietuvių bendras reikalas.

Visi iš Amerikos į Lietuvą nuvykę veikėjai, ir iš Lietuvos atvykę pripažino, kad **geriausiai ir greičiausiai vienus su kitais bus galima sujungti per laikraščius.** Taigi, šiais metais "Vienybės" bendradarbis p. D. Klinga išvyko į Lietuvą sveikatos pataisyti, drauge ir padėti užmegsti artimesnius santykius su Lietuvos laikraščiais ir veikėjais. Tuo pačiu tikslu ir dabar iš Lietuvos atvyko vieni gabiausiųjų Lietuvos laikraštininkų; didžiausio Lietuvos laikraščio, "Musų Rytojaus" (su 100,000 skaitytojų), redaktorius p. Antanas Bružas ir "Lietuvos Aido" redakcijos štabo narys p. Augustinas Gricius. Svečiai Amerikoj per mėnesį laiko nori aplankyti visas Amerikos lietuvių laikraščių redakcijas ir veikėjus ir padėti užmegsti tampresnius Amerikos lietuvių laikraštininkų santykius su Lietuvos spauda. Jų misija begalinės svarbos. Ją paremti kiekvienam lietuviui reikia. Kiekvienos kolonijos lietuviai, kur svečiai lankysis, prašomi suteikti informacijų apie Amerikos lietuvius, ir kitų apie Ameriką žinių. Mes esam tikri, kad tos žinios bus panaudotos perduoti Lietuvos gyventojams, kurie taip daug domisi **musų, Amerikos lietuvių gyvenimu. Ta proga norisi pastebėti, kad ir musų, Amerikos lietuvių laikraštininkams kiekvienam reikėtų pamatyti ir kas keli metai nuvykti į Lietuvą susipažinti su Lietuvos progresu. Ypatingai tai svarbu musų politikuoti mėgstantiems redaktoriams,** pamatyti, kaip "Lietuvoj kasmet vis daugiau ir didesnių vulkanų verda..." Gal nors tada kiek galėtų teisingiau ir doriau savo pareigas atlikti. Lygiai visi Liet. laikraštininkai, esam tikri, jei turėtų progą pamatyti Ameriką savo akimis, mažiau sensacijų apie Ameriką rašytų ir mažiau prasimanymų apie Amerikos lietuvius spaudai pateiktų.

Tikime, kad svečiai A. Bružas ir A. Gricius Amerikoj savo tikslų ir pilnai pasieks, ko nuoširdžiai linkime!

"PERTH AMBOY EVENING NEWS" APIE LIETUVĄ

Perth Amboy, N. J. dienraštis šiomis dienomis talpino ilgoką straipsnį apie Lietuvą, kuris iliustruotas gražiu Kauno miesto vaizdu su Vytauto Didžiojo tiltu per Nemuną.

Straipsnio autorius Julian Pollak Lietuvą vadina Lithuania — the land of northern gold (šiaurės aukso šalis). Čia autorius turi minty Lietuvos gintarą.

Straipsnio pradžioj autorius pažymi, jog Lietuva dabar turi obalsį: "Kas bus, kas nebus, o Lietuva nepražus". (Be what may, Lithuanians will always stay).

Toliau autorius labai palankiai apibudina Lietuvos gamtos gražumą, jos pajurius ir smėlio kopas Palangoj ir Nidoj, Lietuvos miškus, upes, gyventojus, papročius, legendas ir liaudies dainas. Jis taip pat labai nuoširdžiai rašo apie Lietuvos žemės ukio ir pramonės progresą ir jaunosios kartos modernėjimą. Minima ir nepaprastas Kauno miesto augimas ir gražėjimas. Taip pat minima apie Pažaislį, Biržus, Klaipėdą ir kitus Lietuvos miestus.

Straipsnio pabaigoj autorius pastebi ir apie Vilniaus įkurimą, ir jį vadina Lietuvos sostine, tačiau nepastebi, kad Vilnius užimtas lenkų.

Galiausiai autorius trumpai aprašo Lietuvos ežerus ir jų gražumą. Jis sako: "Lietuvos ežerai daugiausiai tarpukalniuose, kas priduoda Lietuvos ir taip gražiai gamtai, nepaprasto grožio".

Atrodo, kad svetimtaučiai vis daugiau ir daugiau pradeda domėtis Lietuva. Tas lietuviams ir Lietuvai naudinga.

—:APŽVALGA:—

LIETUVOS JURĄ TVARKYS SAVAIS ĮSTATYMAIS

Pasak Lietuvos spaudos, ligi šiol Baltijos Juros ir Kuršių marių pakraščiai buvo tvarkomi ten tebeveikiančiais Vokietijos bei rusijos įstatymais. Dabartiniu laiku šiuos pakraščius Klaipėdos krašte prižiuri parubežio policija ir jurų pakraščių valdyba. Vidaus reikalų ministerija susirupinusi išleisti įstatymą, kuriuo visi dabar veikiantieji įstatymai butų pakeisti. Sudaryta tam įstatymui prirengti tam tikra komisija.

Tai darbas didelis, bet svarbus. Kai visi Lietuvos įstatymai bus pritaikinti Lietuvos gyvenimui ir pagaminti iš reikalo juos turėti, tada Lietuva parodys pilniausią progresą, ko jai nuoširdžiai linkime.

—o—

PINGA LIETUVOJ SVIESTAS

Vokiečių markei sukritus pajuto Lietuvos sviesto eksportas. 60% eksportuojamo iš Lietuvos sviesto eina Vokietijon. Paskutiniuoju laiku Lietuvos sviestas Vokietijoje parduodamas tik už svetimą valiutą, o svetimą valiuta Vokiečių bankams mokėti esą sunku. Taigi, sviestas ir pinga.

Pav., vieną savaitę Pienocentras už 1 klg. I rušies sviesto mokėjo 4,9 lt., o jau kitą ne daugiau 4,7—4,75 lt. už 1 klg.

Pernai tuo laiku už 1 klg buvo mokama ligi 6 lit.

PASTABOS

PUIKI ARTIMO MEILĖ

Musų klerikališki kunigėliai žmones moko iš katakizmo ir sakyklų artimo meilės kas šventadienį. Bet patys tą savo sakomą mokslą stačiai kojom sumina. Kad taip yra, parodo ir šis faktas iš dabartinio Romos Papos pasielgimo su Lietuvos prezidento Smetonos dovana, kuri buvo įduota prieš pora metų. Užpykęs už Bartolini išvijimą iš Lietuvos, tas meilės apaštalas išmetė iš savo rumų ir Lietuvos dovaną. Tai ką reiškia šių laikų artimo meilė pas Kristaus įpėdinius, kuriems liepė mylėti artimą kaipo pats save! Tai kur tiesa ir logika? Aiškiai matyt, neapykantos ir godžios rustybės, kurią pasitaikius progai ir išpila. J.

—o—

LENKIŠKOS PEŠTYNĖS IR ANGLŲ PARLAMENTE

Kas sekė spaudą, tas nekartą skaitė apie lenkų peštynes jų parlamentuos. Tas suvis nenuostabu pas lenkus, nes jie turi permažai kulturos. Bet iš kur išmoko anglai, juk nebuvo girdėti, kad jie parlamente susipeštų! Gerai priežodis sako: "Mainosi laikai, o su jais ir visas pasaulis". Kur kitados buvo galingos valstybės, ten šiandien jų vietoj randasi naujos mažos valstybėlės, kurios gyvena savu gyvenimu ir nereikalauja aukles. Mat, visiem nusibodo — įkyrėjo svetimųjų globa. Tas pats matyt ir angluos. Štai paskutiniam posėdy prieš atostogas, taip parlamento narių įsikarščiuota, kad kai kurie gerokai apsidaužė antausius, kiti susidraskė kelnes, nusiplėšė kalnierius, o Glasgowo atstovui prisėjo net naujas švarkas pirkti, nes visą suplėšė. Anglijos atstovas įsikarščiavęs ištraukė iš parlamento pirmininko taip vadinamą menturį (valdžios ženklas) ir metė į pasuolę. Taip pat gerokai nukentėjo kėdės ir stalai. Čion matosi, kad ir Britanijoje kas nors negera vyksta, nelyginant mielės statinėj su tešla, ir laukiama valandos, kada apsireikš visoj platumoje.

Anglai patys sako, kad dar tokio atsitikimo jų storijoj nėra buvę. Didesniuose miesteliuose ruošiamos tukstantinės demonstracijos, kurios neretai

Glasgowe, vyksta 58 asmenų teismas, kuriam nesenai buvusioje Demonstracijų peštynėse gerokai apdaužyta raitoji policija ir šiaip nekalti žmonės. Dabar vėl daromos didžiausios demonstracijos, kad jų nebaustų. Katalikai mėgino net kryžium įsilaužti į teismo rumus. Bet nepavyko. Šiais metais katalikai visur apdaužo protestonus ir juos nugali. Tad, ir kyla pekliškas neapykantos raugas. J.

—o—

ARGENTINOS LIETUVIAI PRADEDA RIMTAI VEIKTI

Argentinos lietuvių jaunųjų vyrų draugija Buenos Aires, visuotiname susirinkime priėmusi įstatus, nutarė pasveikinti Lietuvos Respublikos Prezidentą ir padėkoti už vyriausybės teikiamą paramą lietuvių išeiviams Argentinoj. Draugija užsibrėžė tikslą visų pirma įkurti švietimo kursus ir liaudies universitetą Buenos Aires. Draugijos pirmininkas yra Grišonas, vicepirmininkas kun. Bumša ir sekretorius Juchnevičius.

Toks Argentinos lietuvių nusistatymas yra sveikintinas ir remtinas, nes tik per tautišką auklėjimą ir mokslą tegalima bus sėkmingai kovot prieš lietuvių ištautėjimą ir išvengti tos nelaimės, kurią dabar pergyvena Amerikos lietuviai — jaunimo ištautėjimą.

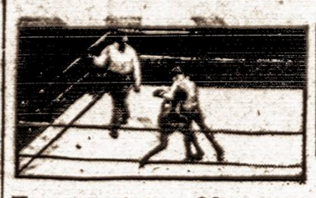

SPORTAS

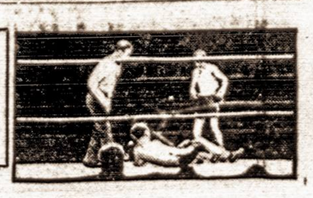

Tarptautinio Olimpinio himno iniciatorius = Lietuva!

Lietuvos sporto laikraštis "Musų Sportas" pranešą, kad konkursas parašyti tarptautinį sporto himną, kuris dabar ruošiamas Dešimtąjai Pasaulio Olimpiadai Los Angeles, California 1932 metais, buvo sumanytas ir iškeltas Lietuvoj per Lietuvos sporto referentą Dr. Jurgelionį, kuris dalyvavo tarptautiniame fizinio auklėjimo kongrese Amsterdame Devintosios Olimpiados metu 1928 metais. Tam kongrese Dr. Jurgelionis štai ką pasiulė:

"Atsižvelgiant į tarptautinę fizišką auklėjimo plėtojimo reikšmę, kuri buvo čia šiame kongrese iškelta, kongresas leis, kad jo dėmesys butų atkreiptas dar ir į šios didelės reikšmės klausimus:

1. Reikia padaryti žygių, kad Tautų Sąjungoje butų įsteigta nuolatinė fiziško auklėjimo ir sporto sekcija, kurios uždavinys butų visose šalyse pastatyti dienos klausimų eilėn moksliškus fiziško auklėjimo tyrinėjimus.

2. Išeidamas iš pedagoginių sumetimų, kongresas turėtų kreipti dėmesį į butinumą *(konkurso keliu) sukurti tarptautinį sporto himną, kad tuo budu sekančioje sporto Olimpiadoje visiems butų suteikta galimybė rasti bendrą dirvą.*

3. Tais pačiais motyvais butų gerai sudaryti suvienodintus ritmiškus judesius, kurių išmoktų visi sportininkai vykstantieji į Olimpiadą iš visų pasaulio kraštų.

Sporto himnas, kaip ir ritmiški judėsiai privalėtų buti išpildyti visuose sporto tarptautiniuose susirinkimuose ir olimpiadose.

Šitokiomis pedagoginėmis priemonėmis privalo buti papildytas tarptautinis sporto gyvenimas kaip lygiai ir sekančios olimpiados atidarymo programa." J.

Kauno futbolininkų treneris apie Amerikos sportą ir olimpiadą

Maksas Goldas, garsusis Vienos Hakoach kelis metus žaidė Amerikoj. Jis nesenai sugrįžo ir apsistojo Kaune. Dabar jis treniruoja Makabi futbolo komandas ir, kiek teko girdėti, treniruosiąs ir Lietuvos sporto klubo "Viltis" futbolo komandą. P. Goldas, kuris Amerikoj žaidė jos geriausiose komandose, pav. New York Giants, Chicago Maccabee ir k., kalbėjo su "Dienos" bendradarbiu apie Amerikos sportą.

— Amerikoj geriausi futbolistai yra užsieniečiai. Jie sudaro geriausias profesionalų komandas. Tokiose komandose yra daugiausia škotų, anglų, austrų, vengrų ir kitų. Profesionalų komandos turi dvi lygas. Rytų lyga, kuriai priklauso New Yorko, Bostono, Philadelphijos ir kitos komandos. Vakarų lygai priklauso Chicagos, St. Louis, Detroito, Clevelando ir kt. Šių lygų nugalėtojai rungiasi tarp savęs dėl pirmenybių. Šiam tikslui net esti trys rungtynės. Šių metų meisteris yra New York Yankees. Amerikos futbolininkams statomi labai dideli reikalavimai. Jie turi žaisti vidutiniškai 2-3 kartus savaitėj ir be to, dar du kartu treniruotis. Bet nemanykit, kad amerikiečių klubai yra tokie skaitlingi. kaip pas mus sporto sąjungos. Klubas paprastai susideda iš sekretoriaus, masažisto ir 18 žaidėjų.

Amerikoj kur kas labiau mėgiamas žaidimas, negu musų kontinento futbolas, vadinamas "Soccer". Tai yra tam tikra rugby žaidimo rušis. Tas sportas daugiausia praktikuojamas studentų universitetuose.

1932 Los Angeles įvyks olimpiniai žaidimai. Stadijonas olimpiniams žaidimams jau visiškai paruoštas. Tai yra savotiškas visame pasauly statinys. Jame tilps 120.000 žiurovų. Apie stadijoną yra vadinamieji olimpiniai kaimai. Kiekvienai tautai bus pastatytas atskiras namas pagal jos tautišką stilių, kad kiekvienas dalyvis galėtų jaustis kaip namie. Netoli stadijono yra 15 nedidelių aikščių treniruotis, kurios bus pavestos žaidimų dalyviams. Amerika tvirtai pasiryžusi savo sportišką garbę, kurią ji iš dalies Amsterdamo olimpiadoj buvo praradusi, vėl atstatyti. Jau rugpiūčio mėn. įvyks lemiamos rungtynės, kurių nugalėtojai bus visai žiemai pasiųsti į tam tikrus kursus.

AR ŽINAI, KAD:

— Egipte surastas vieno faraono (karaliaus) kapas. Karste rasta mumija su aukso karuna, papuošta brangiais akmenimis. Kapas esąs iš 5000 metų prieš Kristaus gimimą.

— Italijos švejai bežvejodami tinklu ištraukė senovišką patranką, kuri sveria apie 60 centnerių ir yra 3 metrų ilgio. Ši patranka, žinovų nuomone, esanti iš 17 šimtmečio.

— Pernai visame pasauly buvo pastatyta 1,080 laivų be maž trijų milionų tonų talpumo.

New Yorkas pilnai yra išsitarnavęs aukščiausio pasauly miesto vardą. Dabar yra 5 aukščiausi pasauly namai, kurie bendrai turi 349 aukštus ir 4,830 pėdų aukščio.

— Javos saloje laukiniai gyventojai valgo skruzdžių kirminukus tokiu malonumu kaip mes sviestą.

— Žmoguje vienas trečdalis oro eina per plaučius, o kitos dalys per kuno paviršių.

Moterys — kalendoriai

Šiame, Azijoje, ne butinai kiekvienam reikia kalendorių turėti, atsekti, kokią dieną turime. Tą trukumą ten papildo Siamo moteris. Kiekviena kiek jau pasiturinti siamietė butinai turi turėti bent septynias eiles drabužių, reiškia kiekvienai nedėlios dienai vis kitą. Šventadienį moterys dėvi raudonus drabužius, pirmadienį baltus, trečiadienį žalius ir taip toliau. Vien tiktai penktadienį jos tegali, kaip musų moters, ir margus drabužius dėvėti.

Mokslininkai spėja, kad šitoks drabužių spalvų mainymas yra kilęs iš tikybiškos pusės, nes kiekviena spalva buvusi pašvęsta musų Saulės sistemos planetai, pavyzdžiui šventadienio spalva raudona planetai Jupiteriui. Bet vis tiek, kaip čia ir bebutų, užmiršuoliams tai čia puikus kalendorius.

Didžiausias pinigas

Anglijoj nesenai parduotas pinigas, pagamintas vokiečio landgrafo ridricho Gessen, iš Kasselio, prieš 200 metų.

Šis pinigas, kuriame pažymėti 1731 metai, pagamintas iš metalo, kurio vertė pagal dabartinio pinigų kurso tik 70 frankų. Jis sveria apie 5 svarus. Varžytynėse pirkėjas už šį pinigą užmokėjo apie 500 frankų.

Žmogus iš kilmės išeina

Johannesburgo, Pietų Afrikoj teismas nagrinėjo įdomią anglo Tomo Websterio bylą. Jis buvo kaltinamas vedęs negrę. Websteris save kaltu pripažino. Jis sako:

"Aš galiu remtis susidėjusiomis aplinkybėmis, kuriose turėjau ilgą laiką gyventi. Aš į Afriką atvažiavau prieš keliasdešimtis metų ir apsigyvenau viename zulų kaime. Praėjo kiek laiko ir aš tapau tikru zulu. Pagaliau, aš angliškai ir kalbėt užmiršau, nes man nė karto neteko susitikti savo tėvynainių".

Po to jis pasipasakojo, kad vedęs kaimo vado dukterį ir už ją užmokėjęs 10 jaučių. Paskutiniu laiku į kaimą užklydo anglų valdininkas, kuris ir pranešė apie jo vedybas su negre. Websteris buvo areštuotas ir atvežtas į Johannesburgą. Kadangi jis anglų kalbos nebemoka, jo parodymus teisėjui aiškino vertėjas.

Teismas nusprendė, kad Websteris daugiau **negali buti laikomas baltosios rasės žmogum.** Jam buvo priteista tik viena para kalėjimo. Po to, "baltąjam negrui" leido grįžti pas savo žmoną, į zulų kaimą.

Dar kokios ir lietuvių kilmės bolševikai liks negrais...

Europos kalbos

Strasburgo profesorius Genje parašė didelį Europos kalbų statistikos veikalą. Jo daviniais Europoje kalbama 120 kalbomis, 83 kalbomis kalbama Rusijoje. Svarbiausių kalbų esą 19. Kiekviena jų kalba daugiau kaip 5 milionai žmonių. 37 kalbos turi kiekviena mažiau miliono kalbančiųjų ta kalba. 68 kalbomis kalbančios įvairios etnografinės grupės, turinčios kiekviena nedaugiau 100,000.

Pirmoje vietoje stovinti vokiečių kalba, kuria kalba 80,9 milionai, toliau rusų — 70,2 milionų, anglų — 47,2 m., italų — 40,8 mil., francuzų 39,8 mil., ukrainiečių — 33 m., lenkų — 23,1 m., ispanų — 15,9 m., olandų — 11,5 m., vengrų — 10,1 m. ir t.t.

Amerikos aukšč. Teismo teisėjas Charles Barker Wheeler, kuriam sukako 80 m. amžiaus, žada Londone susivesti su tula amerikiete.

Lietuvon vyksta Škotijos lietuvių katalikų veikėjas kun. Petrauskis. Žada išbuti Lietuvoje iki rudens.

KORESPONDENCIJOS

HARTFORD, CONN.

V. V. S-gos skyriaus veikimas

Rugpiučio 13 dieną vakare įvyko Vilniui Vaduoti S-gos vietinio skyr. narių susirinkimas parapijos salėj. Susirinkimu vadovavo V. M. Čekanauskas. Iš valdybos pranešimų teko patirti, kad organizatyvis darbas, atsižvelgiant į vasaros sezono nepalankias sąlygas — orą ir kitas, varomas pirmyn. Šiam susirinkime prisirašė 5 nauji nariai ir vienas prenumeratorius "Musų Vilnius" — žurnalui. Darbą vietos liet. draugijos remia moraliai ir materialiai. Kun. J. Ambotas aukavo $5.00, jo pavyzdį pasekė L.R.K. Susivienijimo kuopa ir S.L.A. kuopa, paaukodamos po $5.00; žodžiu, V. V. S-gos skyriuje narių upas geras.

Minės spalių 9-tą

Susirinkime svarbiausias tikslas buvo svarstyti surengti 11-kos metų Vilniaus netekimo gedulo, dieną paminėti istorinę lietuviams padarytą žalą Gen. Želigowskio smurtu, arba, lenkų konspiraciją užgrobiant Lietuvos sostinę. Kadangi Vilniui Vaduoti S-gos skyriaus tikslas propaguoti Vilniaus atvadavimą, tad spalių 9-toji diena bus rimtai paminėta. Programa susidės iš kalbų, dainų ir muzikos, taip pat bus atvaidintas trijų aktų vaizdelis, kuris charekterizuoja lenkų konspiraciją ir Suvalkuos lietuvių-lenkų derybas, kovą ties Širvintais ir Giedraičiais. Šį veikalą speciališkai parašė p. V. M. Čekanauskas ir jį pateikė kritikams Kun. J. Ambotui, G. Levišauskui ir A Mikalauskui peržiurėti. Jie veikalą užgyrė ir jis bus vaidinamas scenoj, kuriuo tikimasi gyvu vaizdu vietos lietuviams parodyti lenkų konspiraciją.

Įdomus vaizdas

Iš referatų apie tą veikalą teko patirti, kad pirmam jo akte vaizduojama lenkų konspiracija Varšavoj lenkų generaliniam štabe, kur dalyvauja Maršalas Pilsudskis, Gen. Želigowskis, štabo viršininkas ir kiti įžymųs kariškiai ir ministeriai. Antram akte vaizduojama Vilniuj lietuvių generaliniam štabe nerimas del lenkų koncentruojamos kariuomenės Gardino, Lydos ir Marcinkonių rajonuose ir Suvalkuose lietuvių — lenkų derybų eiga. Šiame akte veikia Lietuvos Krašto Apsaugos Ministeris, štabo viršininkas, vyriausias kariuomenės vadas ir Ministeriai. Go trečiam akte vaizduojama kova lietuvių ir lenkų ties Giedraičiais-Širvintais. Viskas dedasi generaliniam štabe Kaune. Čia vaizduojamas lietuvių -lenkų karas, lenkų šnipų ir Piovakų organizacijos veikiančios Lietuvoje, tardymas lenkų karininkų, paimtų į nelaisvę Giedraičiuos- Širvintuos mušyje ir baigiasi karo paliaubomis, kurias vykdo Tautų S-gos ir talkininkų kariškos misijos nariai.

Tikimasi Gen. Konsulo Pulk. P. Žadeikio dalyvavimo

Kalbėtojais pakviesti gerb. Lietuvos Respublikos Gen. Konsulas, Pulk. P. Žadeikis ir vietos liet. kleb. kun. J. Ambotas. Muzikos ir dainų programos dalį išpildyti bus kviečiami vietos lietuvių talentai ir Parapijos choras. Visas rengimo darbas pavestas valdybai. Iš visa ko, kas yra daroma ir planuojama, šią dieną paminėti, galima sakyti, kad bus pirmą kartą čia tokia nepaprasta ceremonija, su tokia milžiniška gražia programa. Iš to galima suprasti, kiek yra vietos lietuvių tarpe patriotinio, ypač V.V. S-gos skyriuje pasiryžimo ir aktingumo darbuose, jų užbrėžtam tikslе. Labai daug veikime pasišventė p. Čekanauskas, V. V. S-gos skyriaus Pirmininkas. Tas rodo, kad Vilniaus vadavimo problema ir abelni reikalai stovi arti jo širdies. Jei daugiau vilniečių butų tokių idealistų, tai Vilniaus vadavimo reikalai butų pirmoje vietoje.

Nauji nariai ir prenum. "Musų Vilnius" žurnalui

Ligi šiol V. V. S-gos skyr. prisirašė šie nariai: Kun. J. Ambotas, Kun. Ed. Gradskas, V. M. Čekanauskas, S. Šriupša, A. Strazdas, p-lės E. Povilaitytė ir J. Penkauskaitė, P. Labanauskas, G. Levišauskas, p. O. Yusinienė, J. Leonaitis, A. Mašiotas, J. Zablaitis, V. Strumskis, p-lė T. Buivydaitė, K. Balskus, K. Norkaitis, J. Kmeliauskas, p. M. Deltuvienė, p. A. Žilionienė, M. Žilionis, J. Gniušius, p-lė O. Širdiskytė, B. Povilaitis, Z. Yusinas, J. Kasmonaitis, T. Yelinevskis, K. Skuropskis, K. Kasmotaitis, J. Šidiškis, K. Žilvis, A. Žilvis, S. Sirius, p. O. Skorupskienė, eofil. Valkis, J. Gužulaitis, J. Abaris, K. Kleižis, L. Ivanauskas, J. Naviskas ir A. Deltuva.

Taip pat 8 draugijų atstovai kurie yra pilnateisiai nariai atstovaudami draugijas prisidėjusias suorganizuoti V. V. S. skyrių. Draugijos einant statute numatytomis joms teisėmis turi nepaprastas privilegijas kaip rėmėjos ir narės. Hatfordo lietuviai gali pasididžiuoti savo pradėtu darbu Vilniaus vadavimui ir abelnu veikimu bei lietuvių solidarumu, be skirtumo jų pažiurų ir politiško nusistatymo. Jų gyvenime ir bendradarbiavime gyvuoja nesudrumsčiama vienybė!

"V". Reporteris.

PANEVĖŽYS, LIETUVOJ

Viesulos

Liepos mėn. 23 d. nuo ryto buvo graži diena. Taip buvo veik visą dieną. Staiga pradėjo debesys rinktis. Sutemo. Tai buvo apie 4 val. p.p. Kilo labai smarki audra — viesulas. Kur ji praėjo, guli trobos, miškai, sodai ir javai. Apie Kupiškį esą išdraskyta apie trys sodžiai. Apie Skapiškį nukentėjo trobų mažiau, bet Pandėlyje ir jo apylinkėse daug. Stankunų kaime visai išardyta p. Kalvelio klojimas ir 17 sodo medžių, p. Krasausko tvartas, klojimas ir pirtis. Panemunio valsč. p. Samulėno išardyta visi trobesiai. Tiesiog baisu! Rąstai išnešioti bent apie šimtą metrų, o stogai dar toliau; geležink. stoty nunešta sandėlio stogas. Suvainiškėnuose daug miško išversta ir taip pat daug trobų sugriauta. Audra buvo su visai maža perkunija ir mažu lietumi.

Viesulas tęsėsi tik apie 10-5 minutes. Jau renkamos aukos nukentėjusiems. **Gulb.**

HAMDEN, CONN.

Profesoriaus Senn išleistuvės

Rugp. 9 d. Hamden, Conn., tai yra miestukas suaugęs krutvon su garsiuoju New Havenu. Čia gyvena gerokas skaičius ir musų lietuvių, bet jie save skaito esą New Haveno gyventojais, kas tikrenybėje priklauso prie Hamden, kurį galima pavadinti New Haveno priemiesčiu.

Čia lietuviai turi gražius savus namus ir gražiai pavyzdingai gyvena. Nuvykus man ten kaipo reporteriui pas p. J. Masiliunus, suradau gana gražų burelį lietuvių ir vėliau patyriau, kad tas gražus burys newhaveniečių, susirinkęs pas ponus Masiliunus palinkėti profesoriui Senn laimingos kelionės, ir paspausti dešinę tam lietuvių draugui, kuris momentaliai apžleidžia New Haveną ir persikelia į Madison, Wisconsin.

Tame išleistuvių bankiete matėsi įžymųs New Haveno lietuviai veikėjai: Aksninis su žmona, Balčiunas su žmona ir Kęstutis, K. Balčiunas jaunasis, J. Trečiokas su žmona, pats garbės svetys prof. Senn jo žmona ir dvi dukrelės: Marytė vyresnioji ir Alfreda jaunesnioji, Agronomas Zdanavičia ir p-lė Česnokaitė. Iš Brodgeporto dalyvavo A. J. Viznis su žmona. Šeimininkai ponai Masiliunai ir jaunasis F. Masiliunas.

Apie 4-tą val. vakaro ponai Masiliunai paprašė svečius prie papuošto maistu ir gėlėmis stalo, kur susėdę visi gražiai kalbėdami skaniai pietavo.

Tostmasteriu buvo senis Aksninis, New Haveno veikėjas. Profesorius Senn pakilęs paprašė, kad ponia Masiliunienė kaip šeimininkė (kurios pastangomis suruošti taip skanųs pietųs ir išleistuvių bankietas), ateitų prie stalo. Profesorius Senn pareiškė, kad jis, taip sakant, turi surprizą, ko jis niekuomet nesitikėjo, kad jam čia atvykus pas ponus Masiliunus suras tą taip gražų burį New Haveno ir apylinkės lietuvių ir taip brangių draugų, su kuriais jam teko susipažinti ir vėl dabar skirtis. Norint gal ne ilgam, tačiau šiuo momentu skirtis vis delto priseina.

Prof. Senn kalbėžjo trumpai, bet gana jautriai. Baigdamas kalbą dėkojo vardu visų svečių poniai Masiliunienei už jos triusą gaminti taip skanius pietus.

Gražiai pagerbė

Profesoriui Senn užbaigus kalbą, pakviesta iš eilės ir kiti svečiai. A. J. Viznis, J. Trečiokas, senis Balčiunas ir agronomas Zdanavičia. Visų kalbos buvo trumpos ir tinkamos. Agr. Zdanavičia kalbėjo iš laikų, kuomet profesorius mokytojavo Lietuvos universitete. Zdanavičia tuom laiku Lietuvos universitete mokėsi, tačiau Zdanavičia sako, susieiti ir susipažinti su profesorium Lietuvoje nepavyko, nors apie profesorių Senn tais laikais girdėjo. Prof. Senn patikrino agr. Zdanavičiaus kalbą iš Lietuvos universiteto laikotarpio. Balčiunui kalbant prisiminta apie prof. Senn darbavimasi lietuvių tautos labui Lietuvoje, kaip ir čia Amerikoje. Prof. Senn pareiškė padėką už komplimentus ir pasižadėjo remti lietuvius ir toliau. Nors prof. Senn iš prigimties šveicaras, bet lietuvių kalbą gerai vartoją ir gerai susipažinęs su lietuvių papročiais, taip kad atrodo tai esama tikro lietuvio. Jo moteris yra lietuvaitė ir vartoja gražią lietuvių kalbą. Dvi jaunutės dukrelės ir gražiai lietuviškai kalba.

Laikas skubiai bėgo, saulutė nukrito anoje pusėje didžiulio kalno, ir užviešpatavo juodi šešėliai, naktis užklojo saulės spindulių vietas. Svečiai sukilę padavė viens antram dešinę, linkėdami profesoriui ir jo šeimai laimingos kelionės. Visi išsiskirstė namo. Prof. Senn mokytojavo Yale universitete, New Havene, dabar persikelia į Madison, Wisconsin. **Reporteris.**

SO. BOSTON, MASS.

Iš draugijų gyvenimo

Vasaros metu vietos ir apylinkės draugijos ir organizacijos užimtos rengimu gana stambių ir įdomių piknikų, kuriuose įvairumo ir linksmumo nestoka.

SLA. 2-ro apskričio piknikas

Šis piknikas įvyks Vases Pavilhone, Maynard, Mass. rugpiučio 23 d. Apskr. yra 24 kuopos ir veik visos organizuoja specialius busus važiuoti. Numatoma, kad publikos bus apie 5,000.

Kalbės SLA. prezidentas p. S. Gegužis; viceprez. p. A. Mikalauskas, sekr. p-lė P. Jurgeliutė ir p. J. Tareila iš Waterbury, Conn.

Dainuos J. Mitrikaitė, O. Leonavičiutė, E. Zilinskaitė, P. Skrickis ir "Mes Keturi", iš Worcesterio.

Gros Lietuvių Piliečių Benas, J. Dirvelio orkestras ir jaunuolių orkestras. Taip pat bus sporto žaidimai ir atsižymėję gaus dovanas. Kaip matome, tai įvairumo bus pakankamai.

Vaizbos Buto piknikas

Jo piknikas bus rugpiučio 30 d. irgi Maynard, Mass. Vaizbos Buto piknikai žymųs gražuolės išrinkimu ir sportininkams meilės taurių dalinimu. Šiam piknike ir bus gražuolės lietuvaitės rinkimas ir brangių dovanų dalinimas ir sportininkams.

Piliečių klubų piknikas

Rugsėjo 7 d. Maynarde bus So. Bostono ir Worcesterio lietuvių pil. klubo piknikas.

Šiam piknike lenktynėse laimėję gaus sekančias dovanas: seni vyrai — rukorių "setą"; jauni vyrai — rankinį laikrodėlį; moterys — perlų karolius; merginos — rankinį laikrodėlį. Pora kuri geriausiai pašoks lietuvišką polką, gaus $5.00 aukso pinigais. Gi tarp Worcesterio ir So Bostono klubų bus virvės traukimas. Laimėtojai gaus gražią Leit. Gubernatoriaus W. S. Youngman dovanotą taurę.

Reikia pastebėti, kad So Bostono Lietuvių Piliečių klubas žymiai progresuoja. Jo valdyba: Pirm. B. Kontrimas, vicepirm. p. Pranaitis, sekretoriai L. Stasiulis ir J. Lekys ir iždininkas Maciejunas taip pat direktoriai ir visi nariai smarkiai dirba. Tik metų bėgyje namas žymiai atremontuotas ir atmokėta daug skolų. Už tai didelis kreditas klubo valdybai ir visiems nariams. Patartina visiems piliečiams stoti į klubą, o tuomet visiems bus didelė nauda, nes klubas galės amerikonų politikoj lošti svarbią rolę.

Gabijos Aušrelės piknikas

Rugsėjo 20 d. Maynard, Mass. bus šių dailės draugijų piknikas. Kas jų piknikuose buvo, kiekvienas žino, kiek linksmumo buna.

Patariu Mass. valstijos lietuviams visuose keturiuose piknikuose dalyvauti, nes kiekviename visi ras daug linksmumo ir gaus nepamirštamus įspudžius.

K. J. Paulauskas.

ALBANY, N. Y.

SLA. keturios kuopos bendrai veikia

Vėliausiuoju laiku SLA. keturios kuopos bendromis jėgomis gyvai veikia. Albany, Schenectady ir Amsterdamo dvi kuopos sumanė veikti iš vien tautos ir organizacijos labui. Nutarė surengti Pikniką, buk šis pasilinksminimas bus nepaprastas kaip istorinė diena. Bendras draugiškas pasilinksminimas liks užrašas visam laikui. Uždarbis kuris liks nuo pikninko, bus sunaudotas lietuvybei ir SLA. organizacijos veimui.

Norint musų jaunuolius supažindinti su Lietuvos Kultura ir rašyba turime daug sunkaus darbo padėti, nes priešaky stovi milžiniška jėga su milionais dolarių, kuri nori lietuvybę sunaikinti. Jeigu mes norim, kad jaunuoliai išmoktų dainuoti dainų, kurios per amžius dainuoja musų senoje močiutė, tai tėvai ir motinos turime susirupinti, nes šis reikalas priklauso tėvams. Išauklėjimas musų sunų ir dukterų gerais lietuviais priklauso nuo musų darbo. Taigi, šis bendras parengimas bus obalsis ir pirmas žingsnis užmegsti draugiškus ryšius tarpe visų lietuvių ir SLA. Kuopų. Mielas lietuvi! Jeigu tamstos širdy nors kiek yra lietuvybės ir plaka lietuviškas kraujas gyslose, prašome atvykti į pikniką, kuris įvyks rugp. 23 d. Lietuvių Parapijos parke, Amsterdam, N. Y.

Turėsite progos vieni kitais susieiti, pasidalinti mintims, ir tyram ore, gražiam parkely linksmai laiką praleisti.

Iš Albany busas į pikniką išvažiuos 10:30 minučių ryto. visus prašom atvykti pas P. Bičkų, kur papuoštas busas atvažiuos ir visi bendrai į bendrą pikniką.

SLA. 235 kp. Rengėjai.

CLEVELAND, OHIO

Seimas

Rugp. 3—5 d. įvyko šv. Jurgio salėje L.R.K.A. Moterų Sąjungos Seimas. Dalyvavo apie puskapis delegačių. Seimas įvyko paprastai; susirinkta, parėkauta, ant priešų pasibarta, o drauge pakelta į garbės nares ir vėl išsiskirstyta iki kitų metų. Bet, apart to, čia buta ir nepaprasto.

Kelnės

Seimas ir kelnės — tai keista kombinacija, bet Clevelande dabar galima visko tikėtis. Pirmadienį rytą saulutei įrėmus savo spindulius į dievnamio duris, pasirodė Amerikos ir Lietuvos vėliavos, tarp kurių kybojo čižausko kelnės Vėliaus sužinota, jog jos ten buvo pakabintos čižauskų pagerbimui už jų nuveiktus Clevelande "darbus".

Koncertas

Rugp. 3 d. vakare buvo koncertas. Dalyvavo trys chorai vadovaujant varg. Br. Nekrašui; eilė solistų, tarp kurių ir iš Clevelando kiaušiniais išvyti čižauskai. Publikos atėjo apie pusantro šimto. Seimo rengėjos pasikvietusios iš Detroito J. ir M. Čižauskus bijojo, kad neatsikartotų antra kiaušinių kova, todėl pasikvietė talkon miesto policiją, kuri saugojo salę iš oro ir vidaus. Neleido koncertan 17 m. vyrukų grąžindama jiems pinigus. Dėdės vaikščiojo nuo vieno salės galo į kitą sukinėdami kietas storas dešras apie savo rankas ir tėmydami, iš kur pasipils pauciene ar tam panašųs "artistams" bukietai. Buta karšta. Visiems ritosi dideli prakaito lašai per visą kuną, kol neatsidurė "šiusuose." Joną ir Marę irgi išpylė prakaitas, — bet šaltas. Štai jų dviejų eilė išeiti ant scenos. Išeina. Veidai pabalę, išblyškę, lupos ir kinkos dreba, akys pakampiais nardo. Kiekvienas sau gali įsivaizdinti, koks tokių "artistų" kankintinių gali buti balsas ir dainos išraiška. Padainavo. Koncertas tęsiasi. Dainuoja chorai, traukia solistai, skamba duetai, o dėdės, kaip kokios dvasios, vis slankioja palangiais ir lazdomis diriguoja "artistams".

Kita iškaba

Antradienio saulutė sutiko kitokį vaizdą. Pačiam lietuvių centre matėsi ant tvoros iškaba su parašu: 'Čižauskai keep out from this place or you'll get some rotten eggs".

Vakare buvo delegačių vaišės. Trečiadienį "card party". Ant abiejų vakarų atėjo tiktai kelios bobelkos. Seimo rengėjos turės padengti nuostolius. **Viešnia.**

DAINAS UŽRAŠYKIME!

Lietuviai Amerikoje miršta iš į kapus nusineša daugybę liaudies dainų.

Gelbėkime nuo pražuties savo turtą.

Seni, jauni, stokite į darbą! Užėjus rudenio metui, senieji dainuokite, o jaunieji užrašykite žodžius (kurie galite ir melodiją) ir siųskite "MARGUČIO" redakcijai, (2437 West 69th St., Chicago, Illinois).

Ruošiu dainų rinkinį su gaidomis. Jau daug dainų turiu, bet daug dar truksta. Amerikos lietuviai, prisidėkime prie dainų rinkimo, nes mes tiek pat dainų mokame kaip ir musų broliai už jurų marių...

Dainų rinkinys bus išleistas dalimis ir su gaidomis. Šį rudenį pasirodys pirmoji laida.

Užrašykite tik senoviškas liaudies dainas ir dar nedainuotas. **A. Vanagaitis.**

HOLLAND-AMERICA LINE

STATENDAM

ROTTERDAM — VOLENDAM
N. AMSTERDAM ir VSENDAM
yra populiariški tos linijos laivai
Tiesus trumpas kelias per Rotterdam'ą į ir iš visų dalių

LIETUVOS

Laivai kas savaitę
Neprilygstami patogumai
Rezervavimui ir informacijų dėlei rašyk bile vietiniam agentui, arba:
HOLLAND AMERICA LINE
24 State Street, New York

GERAI ŽINOTI
— KAD —
Jurgis Vaišnis
užlaiko pirmos rušies
RESTORANĄ ir HOTELĮ
Wilkes Barre, Pa.
kur sveteliai gardžiai pavalgo ir pakeleiviai minkštose lovose pasilsi
PRIBUVUS Į WILKES BAREE
nuo stoties matosi
GEORGE'S HOTEL
AND RESTAURANT
88 East Market Street
(Priešais Geležinkelio Stotį)
Sveteliai atsilankę kartą, atsilankc paskui ir tankiau.
Jurgis Vaišnis, Savininkas

Garsinkitės "Vienybėj"

Didžiausia Lietuvių Duonkepykla S. Valstijose
PIVARUNAI BROLIAI
kepa duoną per virš 23 m. Jie vartoja geriausius ruginius ir kvietinius miltus, tai jų ir duona yra sveika ir stiprinanti žmogaus sveikatai. Tą liudija patys jų klientai, kurie per ilgus metus valgo PIVARUNŲ BROLIŲ kepamą duoną. Yra sveiki ir stiprus. Kviečiam ir jus stoti į jų eiles. Reikalaukite Pivarunų brolių kepamos duonos šiose vietose:
1432 Juniata St., Pittsburgh, Pa. — Tel. Cedar 7009
678 No. Riverside St., Waterbry, Conn.
1926 Peoria Rd., Springfield, Ill. — Tel. Main 5568

Bell Phone: Poplar 7545
A. F. STANKUS
Graborius-Undertaker

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliudimo valandoje šaukitės pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių kapinių kuo geriausiose vietose ir už žemą kainą.
1023 MT. VERNON ST.
Philadelphia, Pa.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą Nuliudimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs.
1439 SOUTH 2ND STREET
Philadelphia, Pa.
Telefonai: Bell — Oregon 5136
Keystone — Main 1417

JUNGTINIŲ VALSTIJŲ LAISVĖS ŠTOVYLA

Rašo — V. J. Vyšnius

"Kur dabar dirbi?" — Klausia dauguma mano pažįstamų. "Dabar dirbu valdišką darbą, saugoju Amerikos Laisvės Stovylą — tą stovylą, kuri iki šių laikų yra viena aukščiausiųjų visam pasauly".

Dauguma lietuvių sako, kad jie net nežino kur ir kokioj vietoj ta laisvės stovyla randasi, net nežino kaip į ją nuvažiuoti. Stebėtina! Asmenys, kurie gyvena kai kurie virš trisdešimt metų Jungtinėse Valstijose — New Yorko didmiesty, nė sykį nebuvę toj saloj kur randasi stovyla. Bet netaip įstabu kalbėti apie atėivius, bet stebėtiniausiai, kad čia augęs jaunimas, taip pat mažai apie Laisvės Stovylą tebežino. Kai kurie gimė ir užaugo New Yorko didmiesty, pasisako, kad nė kartą nebuvę stovylos viduje...

Tokiu budu, noriu pasidalinti žiniomis apie virš minėtą stovylą.

Stovylos istorija

Amerikos Jungtinių Valstijų tautiška Laisvės Stovyla, (Statue of Liberty America's National Monument), tik 1924 metais prezidento Coolidge viešai paskelbta, kaip Amerikos tautiška stovyla. (National Monument) Pirmiau ta pati stovyla tik paprastai buvo žinoma kaip Laisvės stovyla. Ir valdžia mažai dėmesio kreipė ją užlaikyti. Bet dabar dalykai pasikeitė. Vietoje militariškos policijos, šiandie penki perėję kvotimus "civil service" asmenys daboja ir veda stovylos visą tvarką, kurių tarpe esu ir aš.

Valdžia paskyrė stovylai pertaisyti didelę sumą pinigų, šiemet stovyloj bus įdėta naujas keltas (elevatorius), iš lan ko bus nuimta nuo cementinio fondamento visas juodumas. Visi reikalingi dalykai stovyloj bus stropiai sutaisomi, arba panaujinami. Ypatingai elektros šviesa, bus dvigubai padidinta, rankoje laikomas švyturys turės 15,000 watts jėgos elektros iliuminaciją. 1874 metais, tuoj pasibaigusiam Francijos — Vokietijos karui, Francijos profesionališkas elementas, sudarė komisiją, paskirti Amerikos Jungtinėms Valstijoms puikią dovaną švenčiant nepriklausomybės šimtmetį. Ta komisija išrinko vieną pasauly įžymiausią skulptorių Francą Frederic August Bartholdi, sudaryti draugiškumo galingus ryšius su Jungtinėmis Valstijomis.

Puiki vieta

Bartholdi sumanė padirbti ir pastatyti puikiausią stovylą, atminčiai kad butų žinoma visam pasauly, skatinančią Amerikos šalį, kaip Laisvės branduolį ir pilnai užjaučiant demokratiškiems principams.

Barthaldi atvyko į Ameriką išrinkti patogiausią vietą jo sumanytai stovylai. Laivui įplaukiant į New Yorko uostą Bartholdi tuoj numatė mažą salą, kuri tais laikais buvo tvirtovė "Fort Wood". Taip pat buvo žinoma kaipo "Bedloe's Island", kuri ir dabar tais vardais vadinasi. Bartholdi tą salą labai pamylėjo savo paminklui. Jis kreipėsi į J. V. Kongresą gauti salą. Kadangi ta tvirtovės sala nebuvo taip svarbi, Kongresas vasario 22 d. 1877 metais pasiulė prezidentui Hayes tą salą pavesti Bartholdi sumanymui.

Ilgai dirbo

Darbas prasidėjo 1874 metais ir tęsėsi per penkis metus. Ta komisija paskelbė sudaranti tam tikslui fondą, į kurį aukavo visi Francijos žmonės. Prisidėjo 180 miestų; ir įvairios visos organizacijos. Tik vienai stovylai padaryti aukų tapo surinkta $700,000. Paskiau Amerikoje 1883 metais buvo pradėtas ant Bedloe's salos statyt cementinis, granitinis fundamentas, kuris yra 149 pėdų ir 10 colių aukščio. Užbaigtas 1886 metais. Reiškia ėmė tris metus fundamento granitinėms sienoms pastatyti. Jungtinių Valstijų žmonės fundamentą pastatyti suaukavo $300,000.

Iš viso stovyla kainavo pastatyt virš $1,000,000. Reiškia Amerikos ir Francijos žmonija veik per pusę sudėjo pinigus stovylą pastatyti. Francijos žmonės savo aukomis pagelbėjo pabudavot ir atsiųsti į Ameriką tik vieną padirbtą trijų šešioliktųjų colio varinę laisvės stovylą. O Amerikos žmonės iš savo aukoto fondo užbaigė visą kitą darbo dalį.

Iškilmingai atvežė

1876 metais Laisvės dievaitės tik viena ranka padirbta, ir buvo atsiųsta tuoj į Ameriką bunant Philadelphijos miesto "Centennial Exposition" 1876 m. ta ranka buvo išdėta parodoj. Paskiau iki 1886 m. išbuvo New Yorke mieste, senam Madison Square Garden.

Galva buvo užbaigta Paryžiuj, 1878 metais, taip pat "Paris Exposition". Paskiau visą stovylą dirbti buvo pradėta varyt pirmyn, iki pilnai baigta 1883 metais, o liepos 4-tą dieną 1884 metais francuzų komisijos pirmininkas Count Ferdinand De Lesseps, per Francijai Amerikos ambasadorių Levi P. Morton, sykiu pribuvusiam New Yorko valstijos gybernatoriui, Laisvės dievaitės stovyla buvo oficiališkai su didelėmis ceremonijomis perduota Amerikos liaudžiai. Laisvės dievaitė buvo sukrauta atskirai į 210 dėžių. Atvežta Francijos garlaivio "Isere" kaipo žvaigždinė keleivė. Įplaukiant į New Yorko įlanką, garlaivis "Isere" patiktas viso karo laivyno su didelėmis ceremonijomis. Gegužės mėn. 1886 m. stovylos atvežti šmotai buvo sudėstomi į vietą ant pastatyto plieninio grobo, ir gerai prirakinta prie fundamento. Darbas užbaigtas ir oficiališkai buvo priimtas buvusio prezidento Grover Cleveland, spalių 28 d., 1886 metais. New Yorko mieste paradavo tukstantinės žmonių minios, o New Yorko juros įlankoj visokių rušių laiveliai susiburę apie salą išdirbo visokį į viršų vandens liejimą ir švilpimą.

Įdomios skaitlinės

Šiemet Laisvės dievaitei sukanka 45 metai amžiaus. Laisvės stovyla sveria 450,000 svarų arba 225 tonas. Tik vieno vario padirbta stovyla atskiriant plieno grobą, sveria 200,000 svarų. Galvoj sutelpa apie 40 žmonių, ir dvylika gali stovėti švytury.

Nuo pat žemės iki švyturio laiptais užlipti viso yra 403 laiptai.

Tačiau vidui stovylos keltas, kuris atsilankiusius vizitorius iškelia iki pusės stovylos. Visoj fundamento daly yra tik 195 laiptai. Šioj vietoj yra tam tikras padirbtas balkonas. Žmonės gali aplink vaikštinėti. Bet kurie nori lipti į stovylos galvą, turi lipti į viršų padirbtais labai suktais laiptais, kurių yra 168 iki pasiekiant stovylos galvą.

Galvos karūnoje yra 26 langučiai, iš kur galima matyt juras, dostus, apylinkę. Užeit bai puikiai viską matyt. Užeit į viršų švyturio dabar daugiau neleidžia, del to kad žmonės budavo par daug grusdavos ir nebuvo galima jų tinkamai sutvarkyti, nei nebuvo galima jų greit iš stovylos išjudint. Per švyturio rankas aukurė, tik gali vienas asmuo tiesiais laiptais lipti, apie 42 pėdas 5 colius aukščio.

Stovyla pastatyta ir užima apie du margus salos lauko. Nuo pat žemės iki viršui fundamento 149 pėdos 10 colių. Fundamento aukštis 85 pėdos. Pačios varinės, stovylos iki viršui švyturio, yra 151 pėda 5 coliai.

Iš viso stovyla su fundamentu iki švyturio nuo pat žemės 301 pėda 3 coliai.

Nuo stovylos pėdos iki galvai 111 p. 6 c.; ranka laikanti švyturį 42 p.; "Index" pirštas — 8p.; apvalainiai rankos viduj 12 pėdų; piršto nagas 13x10 colių; nuo ausies iki ausies ilgio 10 p.; akis nuo akies — 2 pėdos 6 c. nosies ilgis — 4 p. 6c.; apvalainumas per krutinę — 35 p.; Platumas burnos — 3 pėdos.

Kaip į ją nuvažiuoti?

Lengviausias budas pasiekti Laisvės stovylos salą arba vadinamą Bedloe's Island (Fort Wood). Pirmiausia reikia nuvažiuoti į New Yorko miesto žemumą, į Battery park, nuo Betery parko aiškiai matosi užrašas "Statue of Liberty Boats". Kaina į ten at atgal 35 centai. Garlaivis veža vieną ir tris ketvirtadalius mylios kelio. Į ten ir atgal tik apie trys mylios kelio pavažinėti. Vaikams tarp penkių ir dvylikos metų, kaina 20 centų. Apžiurėti stovylą niekas nieko nekainuoja.

Tad lietuviams verta pasinaudoti šia proga. Laisvės stovyla tai yra puikus reginys, nė vienas lietuvis gyvendamas šioj šaly neturėtų apleist nematęs virš minėtos stovylos.

Tel. Stagg 2-7057
STEPHEN BREDES, Jr.
COUNSELOR AT LAW
Lietuvis Advokatas
Ofiso Adresas:
197 HAVEMEYER STR.
Williamsburgh Bridge Plaza
BROOKLYN, N. Y.
Namų Adresas:
65—02 GRAND AVE.
MASPETH, L. I.
Tel. Juniper 5-6776

Telephone, Stagg 2-2228
ROSSI and DECKER
Pardavėjai Pavieniai arba Urmu
MALT and HOPS
Visokių bonkų, baro reikmenis, baro stiklai, visokie flavorei, extraktai, kontanerei, filtruojamos popieros, ir filteriai.
790 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

IŠ 3 LIETUVOS APSKRIČIŲ GYVENIMO

Rašo A. Č—kas.

Vilniuje su plačiomis lietuviškomis žemėmis lankia musų. Lenkinimas varomas sparčiai. Nereikia sau meluoti — taip yra. Musų eilės ten retėja. Bet jos retėja ir... trijose apskrityse. Tai jau tikrai skaudu. Vadinas, atgal važiuojame abiejais frontais.

Aš nevarginsiu gerbiamų "Vienybės" skaitytojų bendrom sąvokom — aš papasakosiu keletą faktų, kurie jokių paaiškinimų nebus reikalingi.

1. Važiuoju traukiniu nuo Klaipėdos ligi Šilutės. Priekulės stoty į traukinį įlipa maždaug 30 metų vyras, matomai, su savo motina. Deda krepšius ir abu kalba... vokiškai. Bet tokie lietuviški veidai. Nuluptus pažintum lietuviais esant. Susėda. Traukinys pajuda. Mano smalsumas nepranyksta — juk turi lietuviškai kalbėtis. Ir tikrai, tuojau išgirdau abu tylutėliai besikuždančius gimtąja lietuvių kalba. Paskum mes daug kalbėjomės.

Vokietinama Lietuva

2. Einu iš Švėkšnos į Kukuraičių stotį. Prie gražaus pušyno, eidamas nuo Saugų į Inkaklius, sutinku vaikučių burelį, grįžtantį iš mokyklos. Pasveikina mane vokiškai. Atsakau lietuviškai, ir susistabdau visą burelį. Pradedam pasikalbėjimą: "Na, vaikučiai, jus iš mokyklos?" "Taip", atsakė. "O jus visi mokat lietuviškai." "Taip", pakartojo. "Jus mokykloje išmokot lietuviškai?" "O ne. Namie." "Na, o jusų gerasis mokytojas tikrai jus moko lietuviškai", toliau kalbėjau. "Bet jis nemoka lietuviškai, jis nesusikalba lietuviškai", sutartinai visi paaiškino. Musų pašnekesys buvo ilgokas. Pasirodė, kad vaikučiai daug vokiškų dainų moka, kad juose skiepijama nekentimo dvasia viso to, kas yra lietuviška. Paskui aš dažnai kalbindavau vaikučius, ir visur čia atpasakotos mintys pasikartodavo.

Su vokiečiais daug bėdų

3. Rusnėj lietuviškas vakarėlis. Musų burelis iš Šilutės nuvažiuojame autobusu į Rusnę. Vokietininkai jau buvo pasistengę suruošti savas prāmogas, kad tuo budu musiškį vakarėlį praretintų. Bet pradėjo vaidinti. Patriotiškais motyvais. Gražiai vaidino. Salėj užsakyti vokietininkai nerimavo. Mes jautėme galinčią susidaryti keblią padėtį. Pasiruošėm visokiem netikėtinumam. Ir neapsirikome: vaidinimo metu burelis jaunų vokietininkų pradėjo niuniuoti vokiškas dainas. Po vaidinimo jie jau garsiai dainavo. Denaturato kvapas jautės. Kada mes trepsenome klumpakoj

(Tąsa 5 pusl.)

JUNIPER 5-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N.Y.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC
Juozas Levandauckas
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.
Ateikite ir Persitikrinkite
107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

TREČIAS METINIS
VIENYBĖS
PIKNIKAS
Sekmadienį, Rugpiučio-August 30 d., 1931
INDIAN GROVE PARKE
PRIE SAVIN ROCK, NEW HAVEN, CONN.
PRADŽIA 10:30 VAL. RYTE, TRAUKSIS IKI VĖLAI NAKTIES.
ĮŽANGA 25 CENTAI

S. Kažemėkas
I Tenoras

K. B. Kriaučiunas
II Tenoras

F. Morkus
Baritonas

V. Bukšnaitis
Basas

Šis piknikas bus vienas žymiausių šioj apylinkėj. Bus dainų, žaidimų, kalbų ir kitokių pamarginimų. New Haveno lietuviai — Rengimo Komitetas — jau prityrę ir žino kaip pavaišinti svečius. Visi renkimės į pikniką.

Programoj dalyvauja TRUBADURŲ KVARTETAS iš Brooklyn, N. Y., ir vietiniai dainininkai.

Kalbėtojais bus JONAS TAREILA iš Waterbury, Conn., JONAS VALAITIS, "Vienybės" Redaktorius, ir kiti.

"VIENYBĖS" AUTOMOBILIO LAIMĖJIMO BILIETAS $1.00.

Turint "Vienybės" leidžiamo automobiliaus laimėjimo bilietą, įžanga į pikniką nemokama.

Iš 3 Lietuvos Apskričių Gyvenimo

(Pabaiga)

ji, vokietininkai šoko kažin ką panašų į dabartinį fokstrotą. Vienas jų tvarkdariui paaiškino, kad tai esąs šiberis. Pagaliau pasigirdo vienas kitas lietuvį įžeidžiantis žodis. Mes paprašėme laikytis tvarkos. Bet kur tau! Čia ir kilo nesusipratimas. Rezultatas buvo tas, kad po minutės kitos visi trukšmadariai atsidurė gatvėje. Gerokai keikės. Vokiški laikraščiai, ypač rytprusiški, rašė apie vokiškos kulturos vandališką naikinimą, įvykusį buvusiame Vaterlande, Rusnėj...

Keiksminga propaganda

4. Važiuoju siauruoju geležinkeliuku nuo Klaipėdos ligi Gargždų. Kaip studentas, prašau papiginto bilieto. Vadinas, lyg ne Lietuvoj, nors tuo tarpu yra juodai ant balto pasakyta: "Papiginimas galioja visais Lietuvos geležinkeliais."

Taip. Nepripažįsta. Valdininkai valstybinės kalbos nemoka. Bet tiek to. Be papiginimo važiuoju. Kupė sėdi kelios pagyvenusios moterys. Užkalbinu. Visos lietuvės. Nusiskundžia senoji. Sako, kad francuzų-vokiečių karo metu (1870 m.) daugelis lietuvininkų nenorėjo eiti į vokiečių kariuomenę, o dabar jaunieji išsisukinėja iš Lietuvos kariuomenės. Jos visos skaitančios "Lietuvos Keleivį", o jaunieji — griebiasi už vokiškos spaudos. Ypač, kurie pradedamąjį mokslą yra baigę jau visom trim apskritim prisijungus prie Lietuvos. Sako, vokietininkai visokiais budais lietuvininkus gązdina: kad didlietuviai išplėšią jiems tikėjimą, kad didlietuviai esą barbarai, kad visi, prisidėjusieji prie didlietuvių, busią vokiečių nubausti, kada vokiečiai čia vėl ateisią... O tai busią labai greitai!

Amerikiečiams pagalvoti

5. Sėdžiu Saugų viešbutyje, ant kurio didelėmis raidėmis parašyta "Gasthaus". Įeina sena moteriškė ir pradeda vokiškai pyškinti išmaldos. Tipiška lietuvė. Prakalbinu lietuviškai ir ji pradeda: "Ach, ponas lietuvninkas, Šišen lietuvninkas. Ir aš lietuvninkė". "Tai kodėl nepradėjot lietuviškai?" "Ja. Aš nežinojau, kad ponas lietuvininkas", pasiaiškino. Jei dėvi švaresnį drabužį, neavi klumpių — jau mano, kad tai vokiečio esama. Kartu papietavome.

Pamenu dar keletą pasikalbėjimų su trijų apskričių "vokiečiais". Jie čia tokie, kaip visuose kituose apskričiuose "lenkai". Žinau 3 brolius "lenkus", kurie namie net lenkiškai kalba, bet visi buvę savanoriai ir turį atsižymėjimo ženklus. Bet noriu šį kartą baigti. Gal kitą kartą daugiau. Bendras įspudis susidaro toks, kad 3 apskritys miega. Jos supamos vokiškame lopšyje. Jos neįsivaizduoja lietuvį galintį buti kulturingu žmogumi. Man prisimena vienas dalykėlis. Mes buvome Klaipėdoje. Vienas musų lakunas dirbo įvairius triukus. "Vokiečiai" žiurėjo ir stebėjos, viens kitam paaiškindami "Čia ne lietuvis. Tokius triukus tik vokietis gali padaryti". Jaunosios kartos čia laukia didelis darbas — jai teks ne "vokiečius" persekioti, bet ginti savo šventas teises. Priešingu atveju tikrai mes nė su tėvų šešėliais nebesusilyginsime. Pagaliau, ar nereikėtų Amerikos lietuviams tuo reikalu pamąstyti: juk, grįžęs į kalbamą Lietuvos kampelį, jis ne tik kad nesutirptų amerikoniškoj juroj, bet dar prisidėtų prie lietuviško darbo, prie įsitvirtinimo senose pozicijose.

"Graf Zeppelin" Perskrido Lietuvą

MAŽEIKIAI.— "Graf Zeppelin" grįždamas iš Leningrado į Vokietiją perskrido per Mažeikius ir kitą Lietuvos teritoriją. Virš Klaipėdos "Graf Zeppelin" dar pasisukinėjęs ir Klaipėdos vokiečiams sukėlęs didelio entuziazmo.

Lietuvos jurų skautai Latvijoj

RIGA (Elta). — Iš Klaipėdos į Rygą atvyko motorinė jachta "Budis". Joj yra 11 Lietuvos jurų skautų. Jie jau yra aplankę Liepoją ir grįžta į Klaipėdą.

Kaune statys kalėjimą

KAUNAS. — Kaune bus statomas didelis centralinis kalėjimas. Jo pastatymas kaštuos kelis milijonus litų. Kalėjimas bus įrengtas Vakarų Europos pavyzdžiu. Pastačius kalėjimą, priegadingesni, ilgesniam laikui nuteisti kaliniai bus čia pargabenti iš visų Lietuvos kalėjimų. Kalėjimas be ne bus pradėtas statyti kitais metais.

Lietuvos Garbės Konsulams pareigos

KAUNAS. — Pagal naująjį Lietuvos garbės konsulų sutvarkymą, Lietuvos garbės konsulai Europos valstybėse kas treti metai turi bent pora savaičių Lietuvoje pragyventi.

Liepos 24 d. iš Kauno išvažiavo 15 motociklų, 4 sunkųs ir 11 lengvų automobilių aplink Lietuvą. Jų geriausieji apvažiavo aplink Lietuvą per 31 — 34 valandas.

Naujausi
TEATRAI

Žentai iš Amerikos
2 aktų komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoje. Lošia 4 vyrai ir 3 moterys. Kaina ... 50

Atgimimas
4 aktų tragedija iš kovų už spaudą. Lošia 7 vyrai, 2 moterys. 50c

Divorsas
3 aktų komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoj. Lengva statyti. Lošia 6 vyrai, 4 mot. ... 50c

Palangos Ponaitis
3 aktų komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoj. Lošia 4 moterys, 7 vyrai 50c

Šventadarbiai
Vieno akto tragedija iš kovų už spaudą. Lošia 3 m., 1 vyrai. 25c

Žemės Rojus
3 veiksmų komedija iš Amerikiečių gyvenimo. Lošia 5 vyrai ir 4 moterys 50c

DU BAILIU — 1 akto komedija. Lošia 2 moterys, 3 vyrai 15c
"KRYŽIOKAS" — 2 atidengimų komedija. Lošia 2 vyrai 15c
GRAFAS KAIMIEČIO BERNU — 6 aktų komedija. Lošia 9 vyrai ir 3 moterys 25c
RYTŲ PILIS — drama 5 aktuose, Lošia 9 vyrai, 5 moterys ... 35c
UŽREIKTA MERGELĖ — 4 aktų pasaka. Lošia 5 v., 2 m. 15c

REIKALAUKIT DABAR!
"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

"GARSAS"
BAKERY
SVEIKATA ir DUONA

Kodel lietuviai yra sveikiausi ir stambiausi žmonės? — Dėlto, kad valgo tikrų miltų *lietuvišką duoną*, kurioj, kaip mokslininkai išrado, yra pilnai taip vadinamų vitaminų — butinai reikalingų žmogaus sveikatai. Geriausią Lietuvišką Duoną ir Kėksus, Pyragaičius vestuvėms ir kitiems pokiliams kepa:

KEPTUVĖ "GARSAS"
A. SHRUPSKIS, Savininkas
64-66 SOUTH 2ND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Greenpoint 9-2876
Siunčiam ir į kitus miestus

"SPRAGINIMAS" pašalina PAMATINIUS elementus, naudojamus
(Juoda, karti ir šiurkšti chemikalinė medžiaga)
avims prausti, kurie, *naturališkai*, randasi kiekvienam tabako lape

Kiekvienas LUCKY STRIKE pagamintas iš geriausių tabako lapų, kokius pasaulis gali duoti – geriausių iš Turkijos – geriausių iš Kentucky, Tennessee, Virginia, Georgia ir Carolinų – pasaulio tabakų derliaus grietinės. Tačiau visi tabako lapai, nežiurint kainos ir rūšies, kaip gamta juos užaugina, turi savy šiurkščias savybes. LUCKY STRIKE vienintelis "SPRAGINIMO" Procesas – procesas nokinąs ir švarinąs, kuriam naudojami Ultra Violetiniai Spinduliai – pašalina tam tikras šiurkščias savybes, kurios naturališkai yra kiekviename tabako lape. Šituos išimtus šiurkščius elementus mes parduodam chemiškų sudėčių gamintojams, kurie juos sunaudoja gaminti tam tikrą chemišką sudėtį avims prausti*, taip pat sudėtims apšvirkšti augalus: medžius, gėles ir kitus augmenis. Tų substancijų pagaminama kasdien prausti apie 50.000 avių ir apšvirkšti daugelį tūkstančių augmenų. Todėl, jūs galit būt tikri, kad tų šiurkštumų, kurie naturališkai yra kiekviename tabako lape, nėra jūsų LUCKY STRIKE cigaretuose. "*Jie išimti – todėl jų ir nėra.*" **Nenuostabu, kad LUCKIES visuomet palankus jusų gerklei.**

* *U. S. Dept. of Agriculture, Bureau of Animal Industry, Order No. 210*

"It's toasted"
Spraginimui naudojami Ultra Violetiniai spinduliai
Saulės spinduliai nokina—Šilyma švarina
Jūsų Gerklės Apsauga—Prieš knisimus—prieš kosulį

© 1931, The A. T. Co., Mfrs.

MĖSINYČIA-BUČERNĖ

Užlaikome šviežiausias ir sveikiausias mėsas dideliame pasirinkime. Lietuviški *Skilandžiai*, Kumpiai, *Dešros* specialiai padaryti ir išrūkyti, kaip Lietuvoje. Vietinius kviečiame ateiti persitikrinti; visų tolimesnių kolonijų lietuvius kviečiame reikalauti laiškais ir persitikrinti gerumą ir skonį lietuviškai padarytų mėsų. Ant pareikalavimo prisiunčiame į visus miestus.

A. VIKRIKAS, savininkas
125 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET)
TELEFONAS: GREENPOINT 9-3359

Amerikos Lietuvių Automobilių Mokykla
Veikia 26 Metus
AUTOMOBILIŲ MECHANIKAI IR DRAIVERIAI
LABAI REIKALAUJAMI

Imok pavyzdingiausioj ir moderniškiausiai įrangtoj Specialybių Mokykloj. Bendras automobilių taisymo darbas, praktiškas mokymas dirbtuvėse, perstatymas, perdirbimas, suardymas ir sustatymas mašinos įvairių išdirbinių ir rųšių, ignicijos, baterejos, magnetai, starterizi ir generatoriai.

Mokinams dienomis ir vakarais.
Instruktoriai. Ekspertai.

RYŠY SU DABARTINIU EKONOMINIU KRIZIU, IR BEDARBE MES SUMAŽINOM MOKSLO MOKESTĮ $75 IKI $50
Įrankiai ir Darbo Drabužiai — Veltui
Kursas automobilių važinoti — $10.
Garantuojame diplomą ir leidimą važinėti.
Atidaryta kasdien nuo 9 v. ryto iki 9 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 v. ryto iki 2 v. po pietų.

New York Auto School
228 Second Ave. (Kampas 14th St.) New York, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima, Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išgydo o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas — šaltis. Jis netik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius URBAN'S COLD POWDERS (Miltelius nuo šalčio), jokių šalčių nebijo. Už 75 centus už baksą apsiginkluok nuo savo nuožmaus priešo!
URBO LAX TABS (25 centai už skrynutę) yra kai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą, vidurių užkietėjimą — kuris žmogui pagamina daug rupesčių ir sunkių ligų.
Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatiškų ir kitokių vaistų tegalite gauti pas —
F. URBONAS
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telephone: Greenpoint 9-1411
GRAND AVE. at 61st ST., MASPETH, N. Y.
Phones: Juniper 5-9796, 5-9072

P. J. NAUJOKO
CIGARAI
Malonus Rukyti

Gerbiamieji: Mylėtojai gerų cigarų ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose bizniaus užvedimuose, kur rukymai yra užlaikomi, visur reikalaukit Naujoko Cigarų, VYTAUTO, JONO, PETRO. Šiais vardais yra geriausi cigarai. Rukydami ne tik džiauksitės, bet ir lietuviams darysite garbę, kad Lietuviška cigarų išdirbystė Amerikoj gyvuoja. Pareikalavus biznieriams ir privatiškiems Amerikoj visur išsiuntinėjama per paštą.

P. J. Naujokų Cigarų Dirbtuvė
361 BROADWAY : : BROOKLYN, N. Y.

Naujos Knygos

ĮSIGYKITE ŠIAS NAUJAS KNYGAS:

KIŠENINIS ŽODYNĖLIS (Angliškas-Lietuviškas ir Lietuviškas-Angliškas	$1.25
VOKIEČIŲ KALBOS VADOVĖLIS	50c.
PILIETYBĖS KATEKIZMAS	50c.
MANDAGUMAS	20c.
PILNAS ORAKULAS	$3.00
PILNAS ORAKULAS (Apdarytas)	4.00
BEDIEVIŲ ŠVENTRAŠTIS (Drutai apdaryta didelė knyga)	6.00
LITHUANIAN SELF INSTRUCTION	50c.
PONIA BERTULIENĖ, į kurią įeina 10 įdomių apysakų, susidedančių iš juokų, romansų ir kitų įvairybių	75c.
MEILĖS VAKARAS arba kaip vyrai myli moteris	20c.
MEILĖS VAKARAS arba kaip moterys myli vyrus	20c.
SENBERNIO IŠPAŽINTIS arba kodel vyrai nenori vesti	20c.
LIETUVOS ALBUMAS, 436 puslapiai, labai nupiginta kaina	$1.50
LIETUVOS ĮSTATYMAI arba surašas Liet. Valst. įstatymų. Naudinga knyga teisių patarėjams, notarams, ir visiems norintiems sužinoti apie Lietuvos tvarką. 1031 pusl. Apdaryta	1.50
VAKARŲ FRONTE NIEKO NAUJO ("All Quite on the Western Front"), vertimas pagarsėjusio visam pasauly vokiečių rašytojo, labai įdomi apysaka iš karo lauko	75c.
SAPNINYKAS su daugeliu paveikslų	75c.
VIRĖJA arba kaip gaminti valgius. Lietuvos laida. Didelė knyga	$2.00
PASAULIO ISTORIJA, 3 tomai. Senųjų, Viduriniu ir Naujojo Amžiaus	5.00
PASAULIO ISTORIJA. Wells'o (Outline of History) 2 tomai, apdaryti	3.50
KANDIDAS (Apysaka, kurią Katalikų Bažnyčia draudžia skaityt)	1.00
APYSAKOS. Parašė Kazys Puida	75c.
AR SOCIJALISTAS GALI BUT KATALIKU	10c.
ANT GYVENIMO ŠLENKSČIO	10c.
DARBININKŲ ATLYGINIMAS	35c.
GRANATŲ PAVĖSYJ. Labai graži apysaka	40c.
GYVENIMO DUMBLE. Romanas iš tikrų atsitikimų	$2.00
IŠGRIOVIMAS KAUNO PILIES. Drama	20c.
JAUNIEJI SKRIAUJA. Medžioklė	$1.00
AMERIKONIŠKOS VESTUVĖS	.20
ADOMAS MICKEVIČIUS	.15
APIE KALBŲ PRADŽIĄ	.10
DAVATKŲ GADZINKOS	.10
GEOGRAFIJA	$2.25
HIGIENA. Parašė Dr. J. Šliupas (Apdaryta)	1.50
DAILĖS MILŽINAI (Apdaryta)	1.50

VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIETOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

Lietuvos žurnalistų A. Bružo ir A. Griciaus Amerikoje maršrutas

Rugpiučio 21 d. — Worcester, Mass.; 23 ir 24 — Fitchburg, Mass. (pas A. Bružo brolį); 25 ir 26 — Boston, Mass.; 28 — Wilkes Barre, Pa.; 29 New York, N. Y.; 30 — New Haven, Conn. Rugsėjo 1 dieną — Pittsburgh, Pa.; 2 d. — Cleveland, Ohio; 5, 6 ir 7 — Chicago, Ill.; 9 — Baltimore, Md.; 10 — Washington, D. C.; 11 — Philadelphia, Pa.; 12-15 — New York, N. Y.; rugsėjo 16 dieną laivu "Gripsholm" išvyksta atgal į Lietuvą.

Į NEW HAVEN, CONN.

Į "Vienybės" pikniką, rugpiučio 30 d. Indian Grove, Conn. važiuoti busais, prasideda registracija. Visų norinčių drauge važiuoti, prašome iš anksto registruotis ir užsisakyti vietas. Laiko jau nedaugiausiai, tad rupinkimės iš anksto. Anksčiau užsisakę vietas ir gaus geresnes.

TIRIA NEW YORKO KURORTŲ ŠVARUMĄ

"World Telegram" dienraštis susidomėjo New Yorko kurortų švara ir pats savo keliu davė chemijos inžinieriams ištirti kurortų vandenį. Šie atrado, jog visi New Yorko kurortai nešvarųs, išskiriant Rockaway, kuris esąs abejotinos švaros.

Ar jie tiek kenksmingi, kiek nešvarųs, miesto sveikatos dabotojai nepripažįsta. Great Neck sveikatos komisionierius, tačiau, spėja, kad nešvarios maudynės esančios vaikų paralyžiaus ligos priežastis. Del to jis uždraudė jaunesniems 18 m. maudytis Little Neck įlankoj.

KEISTENYBĖS!

"Sandaros" 33 nr. svarbiose laikraščio vietose pašvęstos S. L. A. Centre New Yorke sukelto trukšmo deliai ir pirašytos ištisos špaltos. Patį įvykį iki šiol vienpusiškai aprašius "Sandara", dabar jau atvirai išėjo teisinti "Tėvynės" redaktorių S. E. Vitaitį, o vienybiečius išvadina trukšmą S. L. A. Centre sukėlusiais... Jie, mat, Vitaitienę sukurstę... ! Red.). Toks "Sandaros" naivumas — *nevertas kritikos!*

Keisčiausiai, kad praneša, jog "S. L. A. apšvietos komisija vienbalsiai nusprendė, kad "Tėvynės" redaktorių nėra pamato suspenduoti... Ką bendra su muštynėmis ir jų išspausdinimu gali turėti apšvietos komisija, tikriausiai nesuprantama! Stebėtina, kad toji komisija net tokį klausimą sprendė. Čia grynai Kontrolės Komisijos žygis, ir kiek girdėti, Kontrolės Komisija nusistačius savo pareigas tinkamai atlikti. *Ir turėtų!*

Lygiai įdomu ir keista, kaip ketvirtadienį spausdinta "Sandara" galėjo gauti žinių, kad sekantį pirmadienį turįs įvykti S. L. A. Centro Valdybos posėdis New Yorke — neįvyks...

S. L. A. susirupinęs Narys.

DAININININKAI, SUBRUSKIM!

Vasaros sezonas jau artinasi užbaigos. Pradedant rudeniniam sezonui, per trumpą laiką visi lietuvių "Operetės" choro nariai busit sušaukti į choro pamokas.

Tikima, kad "Operetės" choras vėl vykdys savo energingą darbą meno srity. Tad, čia reikia choristams primint, kad reikia jau ragint kitus asmenis mylinčius meną, kad ateitų prisidėt padaugint choro narių skaičių.

Pageidaujam sutvert stiprų energingą chorą. Choristams tik reikia sėkmingai pasidarbuoti, iki atsieksim šio žygio.

V. J. V.

ŽYMĖKIT LIETUVIŠKAS PAVARDES

Bežiurint į paduotas laikraščiams mirusių asmenų pavardes, išrodo labai keistokas dalykas. Musų kai kurie lietuviai graboriai paseka senovės laikus, kada kunigai budavo keisdavo lietuviškas pavardes į slavizmą. Dabar matyt, Brooklyno kai kurie graboriai tą patį daro: Paduodami pavardes, pradeda lietuvius ištautint visokiomis kitataučių pavardėmis. Ar ne laikas musų graboriams truputį geriau susiprasti ir priduot musų laikraščiams mirusių asmenų aiškiai tikras lietuviškas pavardes? Juk kad ir miręs, vis delto lietuvis.

V. J. Vyšnius.

NEDARBO REIKALAI

New Yorko miesto bedarbiams darbo išdavimo biuras skelbia, kad bedarbių pavojus pradeda praslinkti. Žadina bedarbių galybę, kad laikai pradeda pasigerinti.

Pasiremiant Department of Public Welfare biuro direktoriaus Edward C. Rybicki pranešimu, "Per metus laiko biuras veltui bedarbiams surado darbo 63,545 asmenims, vyrams ir moterims. 15,000 dirbo miesto įstaigose tris dienas per savaitę, gaudami $5.50 per dieną. Viso buvo užsiregistravusių gaut darbą 104,611, kurie jų buvo 85,324 vyrai.

Tačiau, Rybicki labai smerkia įstaigų darbdavius, kurie pasinaudodami šių laikų siaučiančia didele bedarbių proga, mažina darbininkams algas, arba verčia darbininkus dirbt virš laiko iki dešimt arba dvylika valandų. Prie progos ir pačius darbininkus atleidinėja.

"Dirbtuvėse sumažinimas žmogiškų jėgų priverčia turinčius darbus dirbt už mažesnes algas ir ilgesnes valandas. Toks elgesys tik žemina šios šalies nustatytas žmonių gyvenimui sąlygas.

"Tai yra amžinai smerktinas pasikėsinimas šios šalies žmonijos."

Ne tik šis politikierius tą sako, bet tą patį pasakė ir ponas Greene, Darbo Federacijos pirmininkas.

V. J. V.

DEL LIETUVIŠKOS RADIO PROGRAMOS

Kur musų tautos muzikantai: Ar mes jų visai neturim, ar jie visai apsnudę? Ar lietuviams ne gėda, kai visos kitos tautos rengia muzikos radio programas, o musiškiai nieko? Anksčiau dar budavo daugiau, o vėliausiai veik visai nėra. Klausyk per radio svetimų barškalų, tarsi lietuvių muzikos ir dainos visai nebutų. Aš kalbėjaus su keletu radio stočių savininkų ir biznio vedėjų. Jie mielu noru duotų progos musų muzikai ir dainai.

Muzikantų ir dainininkų mes čia turime ganėtinai daug, tiek senesniųjų, tiek čia augusių, jaunųjų. Bet atrodo, kad jie tuo visiškai nesirupina. Jei jie iš karto negauna viso maišo pinigų tai nenori nė pradėt. Kitų tautų menininkai dirba net po kelis mėnesius nemokamai, paskui gauna algą ir su priedais.

Patarčiau organizuoti Lietuvių Muzikališką Klubą. Kažin ką į tai pasakytų musų jaunimas? Toks Klubas turėtų turėti gerą vedėją, kuris galėtų išjudinti visus muzikos mėgėjus. Žinau keletą gerai muzikoj išsilavinusių jaunuolių, kaip Barbora Valužiutė, pianu; Aldona Liutkaitė, kanklėmis; Elzbieta Čeledinaitė, smuika, ir daug kitų.

Iš tikrųjų toks musų jaunimas palinksmintų mus ir kitus. Atrodo, kad stinga iniciatyvos, reikia gerų organizatorių ir vedėjų. Jau laikas pradėti.

Visuomenės balsas.

MIRĖ

Juozas Jasewicz, 40 metų, 55 Taylor St., mirė rugp. 17 d. Bus laidotas rugp. 20 d. iš K. A. bažnyčios šv. Trejybės kapinėse.

Laidotuvių apeigom rupinasi graborius J. Garšva.

Nebuk Be Darbo

Parsiduoda Gasolino Stotis pačiame biznio centre, puikiai įrengta, biznis išdirbtas, ir gerai nešantis pelno. Gera proga pirkti vienam ar dviem susidėjus ir užsidirbti po $75.00 savaitėje ar daugiaus. Pirkėjai turi turėt nemažiau $3000.00. Jeigu to biznio nežinote, mes išmokinsim. Informacijų kreipkitės ypatiškai, per laišką ar telefonu.

Savininkai D. Janulis ir V. Borey
19 Lenox Ave., Irvington, N. J.
Tel Essex 2.0073
No. 187 (100)

REIKALINGOS patyrusios merginos prie counterio. Kreipkitės tuojau
SUSSER AGENCY,
926 Broadway, Brooklyn, N. Y.
(101)

REIKALINGOS veiterkos su patyrimu. Kreipkitės tuojau
SUSSER AGENCY,
926 Broadway, Brooklyn, N. Y.
(101)

OPEREITERKOS-patyrusios, reikia keletos, gera užmokestis. Kreipkitės
SUSSER AGENCY,
926 Broadway, Brooklyn, N. Y.
(101)

PIGIAI PARSIDUODA 2 šeimynų murinis namas, šonuose langai, 2 gariniai pečiai. Cypress Hills sekcijoj. Kreipkitės pas savininką telefonu Lynbrook 3964 arba rašykit
MRS. JAMES W. BUTTERFIELD
84 Sottenhow Rd., Lynbrook, L. I.
No. 186 (100)

J. C. BALTUS
REAL ESTATE
Coram, L. I., N. Y.
Pigios Farmos Long Island

1½ akro žemės, stuba 6 kambarių, barnė ir garadžius, prie gero kelio, tik $3,000.00.

½ akro žemės miestely, šiltas ir šaltas vanduo, furnace, gasas, elektra, garadžius, vištinyčia 20x40. Dideli medžiai aplinkui. Kaina $7.200.00.

1 akras žemės tarp ežero ir didelio kelio, visi įtaisymai, stuba 7 kambarių. Kaina $3,-000.00.

Lotai prie vandens 25x100 pėdų, prie Great South Bay, tik po $140.00.

17 akrų žemės prie kelio, po $100.00 akras.

Visokių ukių ir biznio vietų turi daugybę pardavimui.

Dirba visokių stylių planus dėl namų. Visokius patarimus apie namų statymą suteikia veltui.

Galima matytis šeštadieniais ir sekmadieniais.

Del informacijų iš toliau kreipkitės laišku sekančiu adresu:

J. C. BALTUS
P. O. Box 95
Coram, L. I., N. Y.

NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI

Lietuvis paintinimo kontraktorius senai ir plačiai žinomas Brooklyne ir apylinkėj, pentina medinius ir murinius namus iš lauko, ir dekoruoja vidų vėliausia mada. Specialistai Kref Tex. Darbas pirmos rušies. Prekės labai prieinamos. Persitikrinimui kreipkitės asmeniškai, laišku ar telefonu:

STANLEY PETRASH
183 Milford Street
B'klyn, N. Y. Applegate 7-1481

NAMŲ DARBININKĖS

Lietuvaitės merginos iš visų apylinkių pripažįsta musų biurą kaipo savo stovyklą del gero darbo. Mes turime daug darbų kiekvieną dieną, del merginų norinčių dirbti. Geras užmokestis — Geros šeimynos. Turim daug vietų pasirinkimui.

PATARNAVIMAS VELTUI.
SUSSER AGENCY
Didžiausias Darbo Ofisas Brooklyne
926 Broadway, Kampas Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Tel. Greenpoint 9-7831
Geriausia Studija Brooklyne... Ateikit Persitikrinti

VIENINTELĖ LIETUVIŲ AMERIKOJE
AUTOMOBILIŲ TECHNIKOS MOKYKLA
325 E. 14th St., Near 1st Ave

Trumpam laike išmokinam viską kas link Automobilio mechanizmo, praktikant vietos.
Išardymas, sutaisymas, suprast elektriką, ir magnetizmą, važiavimo ir automobilio planą.
Mokinam dienomis ir vakarais, lietuvių ir anglų kalbomis. Mokytojai yra gerai žinomi ekspertai L. TIKNEVIČUS, B. J. VAITKUNAS ir kiti. Leidimai (licences) ir Diplomai garantuojami. Užmokestis maža, mes padedam kiekvienam perkant automobilį.
Užsirašymai į mokyklą kožną dieną nuo 9 val. ryte iki 9 val. vakare., Nedėliomis nuo 10 ryte iki 2 val. po pietų.

Cosmopolitan Auto School
325 E. 14th Street Tel.: Algonquin 4-4049 New York, N. Y

J. KLAŠČIAUS
CLINTON PARKAS
Piknikams, Baliams, Koncertams, Veselijoms ir Privatiškiems Bankietams, smagiausia vieta Brooklyn'o apylinkėje — Maspeth'e. Jau laikas užsisakyti salę sekantiems sezonams.
CLINTON PARKAS
J. KLAŠČIUS, Sav.
Betts ir Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y.
Tel. Juniper 5-8059

JONAS STOKES
Fotografas
Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją iš po num. 173 Bridge Street, naujon vieton, po num. *512 Marrion St.*, kamp. *Broadway*, Chauncey St., stotis. Brooklyn, N. Y.
Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausia.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

Tel. Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)

416 Metropolitan Avenue
netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.
Parsamdau Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokiliams

Tel.: Newtown 9-4464
NOTARY PUBLIC

ANT. J. VALANTIEJUS
LAISNIUOTAS GRABORIUS
IR BALSAMUOTOJAS
54-41 — 72nd St.
arti Grand St., Maspeth, N. Y.

Tel.: Stagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Graborius-Undertaker
NOTARY PUBLIC
734 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STAGG 2-0706
Dr. BLADAS K. VENCIUS
—DANTISTAS—
X—R A Y
Namų Tel.: Republic 9-3040
VALANDOS:
Nuo 9—12 iš ryto, 2—8 vak.
Šventadieniais susitarus
499 GRAND STREET
(kampas Union Ave.)
BROOKLYN, NEW YORK

JOHN KAVOLIUS
49 E. 21St. Street
BAYONNE. N. J.
'VIENYBĖS' ĮGALIOTAS
AGENTAS
Galima užrašyt "Veenybę," užsisakyt Kalendorius, nusipirkt Knygų ir t. t.

LAISNIUOTA LIETUVĖ
Akušerka
(Midwife)

MRS. HELENE SHATOF
61 WOODBURY AVE.
Huntington, N. Y.
Phone Huntington 2049

LIETUVĖ AKUŠERĖ

A. GORBALEUSKA
164 BEDFORD AVENUE
Kampas North 8th Street
Tel. Greenpoint 9-2570
Reikalui esant atatau bankas.

LAISNIUOTA LIETUVĖ AKUŠERĖ

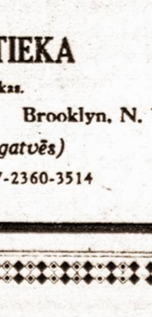

MARIJONA TAMKIENĖ
138-31 Lloyd Road
Jamaica, L. I.
Tarpe Liberty ir 101st Avenues
Kampas Van Wyck Blvd.
Tel. Republic 9-6233
Kaip privažiuoti:—Canarsie treinu iki Atlantic Ave. Imti City Line treiną ir važiuoti iki Lefferts Ave. Paimti Liberty Ave. karą ir važiuoti iki Lloyd Rd.

Telefonas: Stagg 2-9105
DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
LIETUVIS DENTISTAS
221 South 4th Street
Brooklyn, N. Y.
X-Spindulių Diagnoza
Gazo Anestetika.
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Tel. Bigelow 0018
DAKTARAS
JOS. J. KRALIKAUSKAS
53 PAMONA AVE.
Newark, N. J.
Valandos: 1-3 — 6-8 po pietų
Sekmadieniais: 10-12 prieš pietus
Elizabeth Ofisas:
166 PARK PLACE
Tel. Elizabeth 2-0010
Valandos: 10—11 iš ryto
1—3 po pietų
6—8:30 vakare
ir pagal susitarimus

Tel. Greenpoint 9-4428
DR. JOHN WALUK
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 2 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal susitarimą
161 NORTH 6TH STREET
Brooklyn, N. Y.

Tel. Greenpoint 9-0595
DAKTARAS
J. S. MISEVIČIUS
Office Hours:
8—10 A. M. 12—2 P. M.
6—8 P. M.
270 BERRY STREET
Brooklyn, N. Y.

Tel.: Mansfield 6-8787
Dr. Ed. W. Zukauskas
1114 Foster Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Ultraviolitinė šviesa
Diathermia.
VALANDOS:
1—2 P. M., 6—8 P. M.
ir pagal sutartį.

VIDURIAI UŽKIETĖJĘ

Kendrick's Herb Laxative yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų

Šis vaistas neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugrąžint naturalį vidurių malimą. Nereikia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užsigert einant gult. Visiškai nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kudikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina 60c., o per paštą 65c.

Kundroto aptieka, yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šių receptų dalys, gydytojų užsakymu, yra naujos, tyrios ir geriausios. Mes taip pat turime žolių ir gerą sandėlį gyduolių. Kiekvieną kartą reikalaujant kreipkitės:

KUNDROTO APTIEKA
P. J. Kundrota, savininkas.
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
(Kampas North 4-tos gatvės)
TEL.: GREENPOINT 9-2017-2360-3514

Tel. Midwood 8-6261
Dr. H. Mendlowitz
(pirmiau 271 Berry St.)
Praneša savo draugams, jog jis dabar persikėlęs į
2220 AVENUE J
(Flatbush)
Brooklyn, N. Y.
Ofiso valandos:
1—3 p. m.
6—8 p. m.

ĮSITĖMYKIT!
TEL.: GREENPOINT 9-2320
JUOZAS GARŠVA
—GRABORIUS—
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdo automobilius laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
Viršuj Minėtais Reikalais Kreipkitės Pas Mane, o Busit Užganėdinti
231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, NEW YORK
NEPAMIRŠKIT!